

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre — — 1080 Lej
Fél évre — — — 540 Lej
Negyed évre — — — 270 Lej
Havonta — — — — 90 Lej

Hirdetések díjazás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Megindult a népvándorlás az albaiuliai gyűlésre.

Kétszáz belföldi és külföldi újságíró a gyűlésen. — Maniu Gyula nyilatkozik Alba-Iulián a kisebbségi kérdésről. — Az aradmegyei delegátusok pionir-felszerelést is vittek magukkal. — Szekértáborban helyezik el a néptömeget. — Elrendelték a legszigorubb szesztilalmat.

Megalakult Alba-Iulián a rögtönítelő hadbírótság.

— Az Aradi Közlöny kiküldött munkatársától. —

Alba-Iulia, Erdélynek ez a híres, történelmi városa, ismét az ország érdeklődésének és Románia történelmének középpontjába került. Itt fog lezajlani a nemzeti-parasztpárt országos nagygyűlése, amely előreláthatóan forduló pontot fog jelenteni az ország történetében és eziránt máris olyan érdeklődés nyilvánul meg, ami a vasárnapi nagygyűlést kontinentális eseménnyé is emeli. Szerencsésen választotta meg a nemzeti-parasztpárt a gyűlés színhelyét, hiszen Alba-Iulia falai szinte kisugározzák magukból a történelmi levegőt. IV. Károly osztrák császár építtette a gyulafehérvári várat, Mária Terézia itt tartotta esküvőjét, Hunyadi János, Hunyadi László és Izabella királynő a gyulafehérvári vártemplomban aluszásuk örök álmukat. De román szempontból is történelmi nevezetességű ez a város. Annak idején itt törték kerékbe Horat és Closcat és Mihai Viteazulnak is Alba-Iulia volt a rezidenciája. Csupa történelmi emlék ez a hely.

8000 csendőr és 400 detektív.

A régi erdélyi város a tegnapi nap folyamán megélenkült és csendes uccáin nagy csapatokban vonult fel a csendőrség. Tegnap este megérkezett Alba-Iuliára a legutolsó csendőrcsapat, amivel az idekoncentrált csendőrség száma 8000-re emelkedett. A csendőrség nagy részét a környékbeli falvakban helyezték el. Azonban a rend fentartására más intézkedés is történt és eddig mintegy 400 szigurancdetektív érkezett Alba-Iuliára. A tegnapi nap eseményeihez tartozott az is, hogy a nemzeti-parasztpárt két vezető embere: Vaida Sándor volt miniszterelnök és Popoviciu Mihály megérkeztek a városba. Ma reggel aztán megjött Alba-Iuliára a vezér: Maniu Gyula is, Vlad Aurel kíséretében. A nagygyűlésre, amely iránt egy világ érdeklődése nyilvánul meg, körülbelül 200 külföldi és sok belföldi újságírót várnak. 40 bucaresti-i hírlapíró már meg is érkezett és az Adeverul, meg a Dimineata 14 tudósítót küldtek ki. A város hangulata egyelőre kedélyesnek mondható, a bennszülöttek kíváncsián várják az eseményeket és csodálkozva veszik észre, hogy milyen izgalmas és nevezetes események szem- és fültanúivá válnak.

Maniu megérkezik és nyilatkozik.

Ma reggel, amikor Maniu leszállt a vonatról, az ott lévő újságírók megrohamozták a vezért, aki persze igyekezett elhárítani az ostromot. Egy kisebbségi újságíró ama kérdésére, hogy a nemzeti-parasztpárt milyen álláspontot foglal el a kisebbségekkel szemben, azonban a következőket mondotta:

— Tíz évvel ezelőtt itt Alba-Iulián szögeztük le a kisebbségi álláspontunk lényegét és tíz év múltán ugyancsak itt Alba-Iulián újra demonstrálni óhajtjuk, hogy ma is ezeket az elveket valljuk.

Már a tegnapi nap folyamán megérkezett tíz külföldi újságíró, akik közül legérdekesebb mindenesetre: Mr. R. H. Marchan, a bostoni Daily News Paper munkatársa, aki egyenesen Amerikából jött el Alba-Iuliára.

Háromszázezer embert várnak Alba-Iuliára.

A nemzeti-parasztpárt főhadiszállása

Alsó-Fehér megyében kihirdették a szigorított ostromállapotot.

A mai nap folyamán kihirdették az ostromállapotot. A hirdetmény Pap Danila tábornok aláírásával jelent meg és az 1924-es szigorított ostromállapot intézkedéseit tartalmazza, vagyis megtilt minden nyilvános gyülekezést (az engedélyezett nagygyűlést kivül) és az összes bűncselekményeket rögtönítelő bíróság hatáskörébe utalja át. Az ostromállapot Alsófehérmegyére s a Maros balpartján elterülő vidékre terjed. Ennek folyamán az alba-iuliai törvényszék ma megszüntette működését és Nicolaescu elűzi főhadbíró is megérkezett a városba, akinek elnöksége alatt a rögtönítelő hadbírótság már meg is alakult. A rögtönítelő bíróság ügyésze: Carapancea őrnagy, bucaresti-i hadbíró, aki a Manoiescu-perben ismeretes az ország közönsége előtt. Ugyancsak a mai nap folyamán beköltözött Alba-Iuliára Tatarescu államtit-

dr. Papp Ionel, az alba-iuliai tagozat elnökének lakásán van, ahol pontos listát vezetnek arról, hogy kik, illetve mennyien jönnek el Alba-Iuliára. Így Biharmegyéből, Beienyészről és Alba-megyéből 20—20.000 emberre számítanak, Moldvából 15.000 emberre, Aradról ugyancsak 15.000 emberre, akiket Pop C. István vezet a nagygyűlés színhelye felé. A gyűlésre menők szekereken vagy pedig zárt katonai formációkban vonulnak fel Alba-Iulia felé és úgy hírlik, hogy az aradmegyeiek pionir felszerelést vittek magukkal acélből, ha a Maros valamelyik hidján meggátolnák az átkelést, keresztül juthassanak a folyón. Alba-Iulián mintegy 300.000 résztvevőre számítanak. Ezt az óriási tömeget szekértáborokban helyezik el a város környékén és a tömeg csak vasárnap reggel, a gyűlés napján vonul majd be négy oldalról a város főterére, ahol a nagygyűlés zajlik le, mert a kongresszust magát a színházban tartják meg.

kár és Davidoglu tábornok is. A hatóságok Alba-Iulián minden nyilatkozattól elzárkóznak, csupán Ionel Colbasin, a liberálispart itteni elnöke tett nyilatkozatot az egyik újságíró előtt és elmondotta, hogy a liberálispart maga részéről nyugodtan bevárja az eseményeket, mivel a kormány a gyűlést engedélyezte és ő arra intette a párt híveit, hogy mindennemű provokációtól tartózkodjanak.

Az alba-iuliai nagygyűlést különben dr. Nedrea Floris alba-iuliai ügyvéd rendezzi, aki buzgó tevékenységet fejt ki az alba-iuliai főhadiszálláson. Dr. Nedrea, aki különben tartalékos ezredes, arról is nevezetes, hogy ő volt az 1918. évi alba-iuliai gyűlés megrendezője is. Az alba-iuliai eseményekről az Aradi Közlöny kiküldött munkatársa különben részletes tudósításokban fog ezután is beszámolni.

Nagyarányu intézkedések a rend fentartására

— A Radar jelentése. —

(Alba-Iulia, május 4.) Az ország minden részéből elindult már a zarándoklat Alba-Iuliára. A város külső képén nem látszik meg ugyan, hogy két nap múlva a román politikai élet egyik igen fontos megnyilvánulása fog ott lejátszódni. A nemzeti-parasztpárt alba-iuliai vezérkarához egymásután érkeznek be a jelentések az elindult tömegekről. Az Alba-Iuliahoz közel eső vasúti állomáson történt katonai csapatösszevonások arra vallanak, hogy a kormány nagyarányu intézkedéseket tett a rend fentartására és biztosítására. Majdnem minden állomáson csendőrpátrulok igazolják az Alba-Iulia felé utazókat, de igazolás után tovább engedik őket.

20 ezer embert szállásoltak el a városban.

Alba-Iulia nagy előkészületeket tett a kongresszusra érkezők fogadására. A munkálatoknak ezt a részét dr. Pop Ionel képviselő irányítja, aki 17 ezer ember elszállásolásáról gondoskodott. Le vannak foglalva az összes szállodai szobák, úgy hogy már szombaton este mintegy 20 ezer vendég kaphat lakást és ellátást. Pop Ionel meglepéssel jelentette ki, hogy a város magyar lakossága milyen

előzékenyen állott rendelkezésére az elszállásolási bizottságnak és hogy milyen magyar vendégszeretettel ajánlották fel lakásaikat.

A kongresszusra négy irányból vonul fel az ország népe. Külön csoportban érkeznek a Maros felső, külön a Maros alsó folyása körüli községek küldöttei, külön a Szamos és Olt vidék lakossága. A falvak küldöttségei az Alba-Iuliát környező községekben nyernek elhelyezést. Az egyes csoportoknak Tóvis, Magyarige, Alvinc és Szászváros a találkozási centruma, ahonnan azután együttesen vonulnak be a részükre kijelölt községekbe. Minden község külön csoportokat helyez el és ezek a községek már arról is gondoskodtak, hogy a megérkező néptömegek ne csak lakást, hanem élelmezést is kapjanak.

Az aradmegyeiek csolnakot is visznek magukkal.

A kongresszus rendezőbizottságához beérkezett jelentés szerint Aradvidékének küldöttségét Pop C. István fogja vezetni. Már magában ebben a küldöttségben több ezer ember vesz részt és a küldöttség tagjainak egyrésze szekereken érkezik Alba-Iuliára. A

küldöttség óvatos felkészültségére jellemző, hogy csónakot is hoztak magukkal arra az esetre, ha elzárják előlük a hidakat. A Szamos völgyének lakosságát Manu lelkész fogja vezetni. Ez a küldöttség is több ezer emberből áll. Temes megye népét Bocu Sever vezeti. A Bánságból s Temes megyéből külön női küldöttség is érkezik Alba-Iuliára. Hunvadmegyéből 30 ezer embert várnak, úgy hogy a kongresszust előkészítő bizottság 200 ezer ember részvételére számít. A nagy tömegek elhelyezését úgy oldották meg, hogy egyidőben két helyen tartanak népgyűlést. Az egyiket a piactéren, a másikat a Caragiale-színházban.

A postaigazgatóság az alba-iuliai kongresszusra való tekintettel külön telefon-összeköttetést létesített Bucuresti és Alba-Iulia között.

Nobile és Amundsen táviratváltása.

Az északi sark hőse rádió üdvözölte Nobile tábornokot. — Az Itália átrepült Norvégián.

(Az Aradi Közlöny stockholmi tudósítójának távirata.) Nobile tábornok léghajója, az Italia, amikor Stockholmban felett repült, üdvözlő táviratot kapott Amundsen tábornoktól, a svéd légiórság parancsnokától. Nobile tábornok erre az egyik norlandi lap utján üdvözölte a svéd nemzetet és megköszönte érdeklődését repülőútja iránt.

Az Itáliát tegnap a finnországi Brakestad város felett látták, majd ma délelben Vadsöba, Norvégia legészakibb kikötőjébe érkezett. Itt leszállt és egy óra múlva folytatta útját Kingsbay felé.

Kinos incidens a bécsi törvényszéken.

Gróf Czernin rágalmozási pöre egy cionista lapszerkesztő ellen. — Egy volt tiszt inzultálta a szerkesztő védőjét.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) Súlyos incidens történt ma egy törvényszéki tárgyalás alkalmával. Gróf Czernin Ottokár volt külügyminiszter beperelte Löwy Gyula lapszerkesztőt, ismert cionista vezetőt, mert a Neue Welt című lapjában azt írta róla, hogy bucaresti-i követ korában, a világháború első évében nagy üzleteket közvetített az osztrák állam és a román szállítók között, amiért óriási jutalékokat kapott.

A mai tárgyaláson a koronatanut, Eidinger Náthán nagyiparost hallgatták ki, aki a cikk szerint megkötötte Bucurestiben a nagy üzleteket gróf Czerninnel. Eidinger kijelentette, hogy ez nem igaz. Beismerte, hogy egy ízben 3000 font sterlinget fizetett ki a grófnak, de nem üzleti ügyből kifolyólag. A bíróság rágalmozásért harminc schillingre ítélte Löwy szerkesztőt. Amikor a szerkesztő és védője dr. Plaschke cionista vezér elhagyták a tárgyalótermet. Kahu János volt tiszt a védőhöz lépett és arculütötte, miközben ezt kiáltotta: — Ez a régi Ausztria köszönete! — Rendőrt hívtak, aki a támadót a rendőrségre szállította. Kahu itt kijelentette, hogy felháborodásában ütötte arcul a védőt, mert Czernin gróft megsejtette.

Kina és Japán konfliktusba kerültek.

Véres összeütközés a két ország csapatal között. — A kínai katonaság japán területre hatolt.

Tokióból jelentik: A kínai belháború még mindig folyik, most azonban komoly fordulat történt. Csang-Kai-Sek tábornok nacionalista csapatai Csi-Nan-Fu városnál összeütköztek a japán csapatokkal és erős harc fejlődött ki.

Az összeütközés komoly helyzetet teremtett a két ország között. A japánoknak 35 halottjuk, husz sebesültjük van, ezenkívül száz japán lakost megölték a kínai csapatok. A kínaiak 800 embert veszítettek. A kínai katonaság japán területre hatolt be, amiért Csingtauból nagyobb japán megerősítések indultak el Csi-Nan-Fu felé.

Az osztrák igazságügyminiszter Kun Béla kiadatásáról.

„Bűncselekmények politikai színezete még nem ok a kiadatás megtagadására.” — Kun Béla hivatalosan jött vissza Ausztriába.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) Kun Béla letartóztatása ügyében most nagy izgalommal várják az osztrák törvényszék döntését, kiadják-e Kunt Magyarországnak, vagy sem. Dr. Dinghofer osztrák igazságügyminiszter ma érdekes nyilatkozatot tett Kun Béla ügyében.

— Anélkül, hogy a bécsi törvényszék döntésének akarnék elébe vágni — mondotta — megállapítom, hogy Kun Béla tiltott szövetkezés és tiltott határátlépés vétsége miatt van fogságban, erős őrizet alatt. A magyar kormány kiadatási kérelme még nem érkezett meg, csupán a budapesti törvényszék egy távirata, melyben három rendbeli gyilkosság elkövetése miatt kéri, hogy tartsuk fogva Kun Bélát, míg a kiadatási kérelem megérkezik.

— A magyar kormány először 1919. szeptemberében kérte Kun Béla kiadatását Grigor Efimov és Isay Juckelsohn ukrán tiszt megöletése, Mildner Ferenc százados megöletése, idősebb és ifjabb Hollán Sándor tiszok megöletése, Dobsa zászlós agyonlövete, Ferry altábornagy, Borhy és Menkina alezredek, csendőrségi tisztek megöletése miatt, ezenkívül pedig a forradalmi törvényszék által végrehajtott ítéletek egész sora, továbbá a terrorcsoportok által elkövetett rablótámadások és sarcolások és az Osztrák-Magyar Bank bankjegyeinek, a csehszlovák állam bélyegzőjének hamisítása miatt. A kiadatási kérelmet annak idején kiegészítés végett visszaküldöttük, a bécsi legfelsőbb törvényszék pedig nem is hozhatott döntést, mert Kun Béla időközben elhagyta a köztársaság területét. Az osztrák kormány ugyanis a hadifoglyok kölcsönös hazaszállítása ügyében szerző-

dést kötött akkoriban a szovjettel és ebben az Ausztria területén tartózkodó népbiztosoknak szabad elvonulási jogot biztosított. 1919. augusztusban pedig az osztrák kormány meg egyezést kötött a volt magyarországi tanácsköztársaság kormányával, a népbiztosoknak menedékjogot nyújtva. Ezért utasította el a többi népbiztos kiadatási kérelmét.

— Ez a szerződés már nem áll fenn, miután Kun Béla azóta saját szántából eltávozott az országból és most kérelmet jött vissza.

Politikai cselekmények miatt — a most fennálló szerződések értelmében — kiadatást az osztrák törvényszék nem engedélyez, ellenben valamely önmagában véve közönséges bűncselekményben politikai színezete, ha a cselekmény tulajdonrészben a közönséges bűncselekmény jellegét viseli, nem ok a kiadatás megtagadására.

Az újabb bécsi jelentések szerint a tegnap letartóztatott Lukács György volt magyar népbiztos őrizetbevétele csak formai okok miatt történt. Lukács a magyar kommunista szövetség központi bizottságának elnöke és miután a szövetséget nem jelentették be szabályszerűen a rendőrségen, tiltott szövetkezés vétségét követte el. Hír szerint Lukácsot holnap szabadlábra helyezik.

A berlini jelentések szerint hivatalos helyről megcáfolják dr. Kurt Rosenfeld német bírói képviselő, Kun Béla védőjének ama kijelentését, hogy a német belügyminiszter ígéretet tett már arra, hogy nem gördit akadályokat Kun Bélának az országon való átszállítása elé. Ilyen tárgyalások nem is folytak.

Egy aradi főtisztviselő megrendítő öngyilkossága

A Radnai-uton nyitott kutba ölte magát Kürthy Fülöp nyug. vasuti hivatalfőnök. — A múlt héten egy autó elé vetette magát, de felgyógyult sérüléseiből.

(Arad, május 4.) Ma délelőtt kilenc óra tájban megrendítő öngyilkosság történt Aradon a Calea Radnei (Radnai-uton). Egy ismert aradi nyugdíjas CFR. főtisztviselő, a járókelek szemeláltára egy nyitott kutba vetette magát és mire sikerült onnan kihuzni, a szerencsétlen ember már halott volt. A vasuti főtisztviselő megrázó tragédiájáról a következőket jelenti az Aradi Közlöny:

Kürthy Fülöp nyugalmazott CFR. hivatalfőnökön néhány hét óta súlyos melankólia jelei mutatkoztak. A valamikor jókedélyű egészséges ember, szomorúan, szótlánul járkált a Str. Alba-Iulia (Zsófia-ucca) 8. számú házában lévő lakásában és ha hozzátartozói érdeklődtek lehangoltságának okai iránt, csak annyit válaszolt:

— Unom az életet...

Családtagjai éber szemekkel őrködtek a hatvanhárom esztendőes ember felett, mert gyakran tett olyan kijelentést is, hogy hamarosan végez magával. Az első öngyilkossági kísérletét a múlt héten követte el. Mielőtt eltávozott hazulról, zsebeit kiürítette és egyetlen írás sem maradt nála. A Calea Radnei (Radnai-utra) ment, ahol izgatottan járkált egy ideig és azután megállt az ucca közepén és várakozott. Radna felől egy autó robogott Aradra. Kürthy Fülöp egy villanyoszlop mögé húzódott és amikor az autó közvetlen közelébe ért, hirtelen kiugrott és elébe vetette magát. A soffőr teljes erejével fékezett, de a szerencsétlenséget nem tudta megakadályozni. Kürthyt elütötte, aki eszméletlenül maradt az ut porában. A soffőr autójába emelte az öntudatlan embert és bevitte a kórházba. Amikor magához tért, a rendőrség ki akarta hallgatni, de egyetlen kérdésre sem válaszolt. Zsebeiben semmiféle írás nem volt, így személyazonosságát nem tudták megállapítani. Két nappal ezelőtt gyógyult fel és csak akkor sikerült megtudni, hogy az elhunyt ember Kürthy Fülöppel azonos.

Családja azóta még szigorubb őrizet alatt tartotta a szerencsétlen embert. Ma reggel azonban, egy észrevétlen pillanatban sikerült elszöknie hazulról. A Marospartra ment, bizonyára azzal a szándékkal, hogy a folyóba öli magát. Többen látták a parton sétálni és gyakran közvetlenül a víz szélén állott meg. Egyik ismerőse megszólította a kétségbeesett, bolyongó embert, de az nem válaszolt, hanem gyors léptekkel elietett a Marostól. A Radnai-utra ment, ahol a kihallgatott tanúk vallomása szerint rövid ideig sétálgatott és többször odament a 80. számú ház kerítése előtt lévő nyitott kuthoz és belenézett. Kilenc órakor három micalocai élelmiszerárú asszony jött fel a város felé. Mindhároman az ut közepén mentek és Kürthy Fülöp, akit nem ismertek, melléjük csatlakozott, anélkül, hogy egy szót szóló volna hozzájuk. Amikor a kut mellé ért a társaság, a férfi hirtelen a kuthoz sietett és mélyen behajította fejét. A három asszony megállott és csodálkozva nézte az ismeretlen különös viselkedését. Egyszerre Kürthy kalapja beleesett a kutba. A szerencsétlen ember kiegyenesedett, ránézett az asszonyokra és egy hirtelen ugrással, fejfelé lefelé belevetette magát a magas kut-káván keresztül. Egyetlen szót sem szóló előzőleg, és közben egyetlen kiáltás sem hagyta el ajkát.

A megrémült asszonyok egy pillanatig dermedten állottak a borzalmas jelenet hatása alatt, azután kétségbeesett sikoltozással hívták fel a szerencsétlenségre az emberek figyelmét. A közeli villanygyár tűzoltósága elősietett és létrákkal, kötelekkel lementek a kutba. Sikerült kiemelni a szerencsétlen embert, aki azonban már kiszemvedett. Értesítették a rendőrséget, ahonnan Mustetiu komiszar és dr. Luszti Ferenc hatósági orvos mentek ki a helyszínre. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Kürthy Fülöp halálát fulladás okozta. Értesítették a szerencsétlen ember hozzátartozóit is, akik kétségbeesetten szereztek tudomást a tragédiáról. Kürthy Fülöp tragikus halála mély részvétet váltott ki Aradon.

Uj bucuresti-i messiás, aki 23 milliárd dollár költséggel akarja megváltani a világot.

Az amerikai mérnök, aki most pincér Bucarestiben, örök nyarat varázsol Európában. — A mérnök-pincér legújabb szabadalma meggátolja, hogy a folyók télen befagyjanak.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-tudósítójának telefonjelentése.) A kávéházban közfelfűtést keltett, ahogyan az az elegáns, fehércabátos pincér már messziről nyújtotta felém a kezét amikor meglátott és az asztalomhoz lépett:

— Olvasta a tanulmányomat? — kérdezte.

— Elolvastam és rögtön meg is beszélhetjük a dolgot, kedves mérnök ur, de előbb hozzon nekem egy feketét.

Joanovici mérnök, aki a pensylvániai egyetemen szerezte meg a mérnöki diplomáját, az előírásos pincérkabátban, a hóna alatt a fehér szalvétával ösztönszerűleg végigsimítja a hóna alól előkapott szalvétával a kávéházi márványasztalt:

— Egy feketét? ... Igenis.

A mérnök-pincér világraszóló terve

A tanulmány, amit a mérnök-pincér még tegnap átadott, ezt a címet viseli: a „Tengeri áramlatok szabályozása”... és inkább csak a kuriózum kedvéért láttam hozzá a nyolc gépelt oldalból álló tanulmány elolvasásához. Mit tud egy bucuresti-i pincér írni a tengeri áramlatok szabályozásáról... A rövid bevezetésből tünt aztán ki, hogy a találmány szerzője mérnök és néhány hónappal ezelőtt még Amerikában volt és a szerző minden szerénytelenség nélkül bevallja az előszóban, hogy rövidesen ez a nyolc gépirással irt oldal az ujjalakított világ bibliája lesz.

Mert miről is van szó tulajdonképpen?

Minden negyedik gimnáziumi földrajz-könyvben benne van, Anglia annak köszönheti, hogy az angol szigeteken felépülhetett a világ leghatalmasabb állama, hogy a Golf-áramlat, amely ott megy el a szigetek mellett, körülbelül harminc fokkal felemeli a hőmérsékletét. Ha valami katasztrófa folytán a Golf-áramlat más irányba haladna és nem érintené Angliát, akkor az angol szigetek Grönlandhoz hasonló terméketlen területté válnának, ahol csak az örök hó és jég dermesztő képében gyönyörködhetne egy-egy arra tévedt utazó... Majdnem hasonló helyzetben van Japán is, ahol a Csendes-Oceán egy áramlata, az ugynevezett japáni tengeráramlat emeli a japán szigetek hőmérsékletét. És most következik a mérnök-pincér szenzációs terve:

A járomba fogott melegáramlatok.

— Mi történik e két tengeráramlattal, miután már megtették kötelességüket és teremtő életet adtak e szigeteknek? A Golf-áramlat felkanyarodik a norvég partok felé és ott is meglehet áraszt, megtermékenyíti a sziklás norvég partokat, melyek a Golf-áramlat nélkül teljesen lakhatatlanok lennének... és aztán a Golf-áramlat nekirohan az Alentine- és Lawrence-szigeteknek és így nyoma is vész az áramlatnak. A japán áramlatnak is ez a sorsa, azzal a különbséggel, hogy ez meg Szibéria keleti csücskének rohan és itt vész bele a Csendes-Oceánba.

— Abban az esetben, ha az Alentine- és Lawrence-szigeteket eltüntetnék a tengerből, akkor a Golf-áramlat tovább folytathatná az útját az északi jeges tengerig. És ha Szibéria keleti csücskét lehasítanák, illetve a japán áramlat részére egy kellő széles csatornát nyitnának meg, akkor ez a rengeteg mennyiségű meleg víz, mely Japánt virágzó országgá teszi, tovább folytathatná az útját a szintén az északi jeges tengerbe ömlene. Már pedig az nem lehet kétséges senki előtt sem, hogyha a Golf-áramlat és a japáni áramlat rengeteg hőenergiával bíró vízmennyisége beleömlene az északi jeges tengerbe, úgy eltűnne onnan a jég burok, felolvadna a jégpáncél és az örök hó. Rengeteg lakható terület szabadulna fel és így a többek között a régi Ausztria-Magyarország egyetlen gyarmata, a Ferenc József-föld is termékeny lakható területté változna át. De nemcsak új lakható és művelhető földterületeket nyernénk ezáltal, hanem tekintettel arra, hogy az északi sarkról meginduló jéghegyek az egész Európa hőmérsékletét lehitik, a nyár

Európában egészen decemberig tartana és egy rövid őszi szezon után megint tavasz és ismét nyár következne...

Ot év és huszonhárommilliárd dollár.

A pincér most érkezett hozzám, szabályos, elegáns mozdulattal leteszi elém a feketét.

— Mondja, kedves mérnök ur — kérdezem — és mibe kerülne a két sziget leradírozása, hogy a Golf-áramlat szabad utat kapjon?

A mérnök körülhéz, hogy a kávéház igazgatója nincs-e a közelben és amikor látja, hogy tiszta a levegő, rákönyököl az asztalomra:

— A két sziget eltüntetése és a kelet-szibériai csatorna munkálata összesen huszonhárom milliárd dollárba kerülne, még nincs kész a tanulmányom, de be akarom bizonyítani, hogy ezt az összeget egy hónap alatt megtakaríthatjuk fűtőanyagban, ha a nyarat csak egy hónappal meg tudjuk hosszabbítani.

— Mennyi ideig tartanának a munkálatok?

— A csatorna építése eltartana öt évig és ugyanennyi idő alatt el lehetne tüntetni a két szigetet is. Ne felejtse el, szükséges, hogy a tenger színe alatt legalább tíz lábnyira leásunk, hogy a Golf-áramlat teljes egészében továbbfolyhasson...

— És honnan lehet a huszonhárom milliárd dollárt megszerezni?

— Ez a nagy kérdés... mit gondol, a Népszövetség nem foglalkozna ezzel a problémával?

Hogyan lett a mérnökből pincér.

— Lchet... de mondja csak mérnök ur, miért pincéreskedik maga itt, valaki, akinek

Véres pártpolitikai küzdelem Paulison.

Janota Péter egyetemi hallgató és Janota Miklós tisztviselő három társukkal véresre verték a község egyik rendőreit. — Hatóság elleni erőszak és súlyos testi sértés miatt az aradi ügyészségre szállították a két fiatalembert.

(Arad, május 4.) Paulis aradmegyei községben már régebben dúl a politikai küzdelem a liberális hívek és a nemzeti-parasztpárt között. Az elmúlt hetekben is kirobbant egy ilyen incidens a bucuresti-i nemzeti-parasztpárti kongresszus alkalmából, mint azt egyedül az Aradi Közlöny írta meg. A politikai surlódások azóta folytatódottak és a helyzet most már annyira elmérgesedett, hogy a község egyik rendőreit félholtra verték, mint azt a csendőrségi nyomozás beigazolta. Az újabb eset részletei a következők:

Néhány nappal ezelőtt a községi bíró rendeletet adott ki, hogy a község korcsmájába egyik politikai pártnak sem szabad felhívásokat vagy hirdetményeket kiakasztania. A bíró ezzel meg akarta őrizni a község békéjét és elejét akarta venni annak, hogy a felhívások, vagy hirdetvényekből kifolyólag verekedések keletkezzenek a két párt hívei között. Tegnapelőtt este Stoiu Roman községi rendőr be ment a korcsmába, hogy ellenőrizze, betartották-e a bíró rendelkezését. A korcsmában egy öttagú társaság mulatott: Janota Péter egyetemi hallgató, Janota Miklós a paulisi szövetkezeti főkönyvelője, Crisan György, Neta Miron és Janota János paulisi lakossal. A csendőrségi jegyzőkönyvek szerint a társaság belekötött a rendőrbé és sértegetni kezdte. Stoiu után hamarosan bejött a község másik rendőre, Bradean György, akinek a javaslatára mindketten elhagyták a korcsmát, hogy elejét vegyék minden incidensnek.

A mulató társaság azonban Stoiu után ment és az egyik úgy vágta fejbe a rendőrt egy sörösüveggel, hogy az elterült a földön. Ezután elvették tőle szolgálati revolverét és azzal össze-vissza verték, majd otthagyták a földön, eszméletlen állapotban. Bradean, a másik rendőr gyorsan a község házára futott és a község jegyzője és bíróját a helyszínre siettek. Stoiut beszállították a község házára,

STRAND SZANATORIUM

Dr. Horváth, volt Mahler, Abbázia.

Minden kényelemmel berendezett gyógyintézet közvetlenül a strandon. Hídegvizkurák, az összes gyógyfürdők, villanyos kezelések, Zander, diéta, Igen mérsékelt árak. — Kifűző könyv.

ilyen világotmegváltó gondolatai vannak, mégis csak jobb sorsot érdemel...

Most először ül ki merev arcára egy keserű mosoly:

— Egy mérnök hat-hét ezer lej fizetést kap és én itt ebben a kávéházban havonta fél-napi munkával tizezer lejt megkeresek, most már érte, miért vagyok pincér?

— De mégis, pincér...

— Uram, én Amerikában voltam több, mint husz éven keresztül és megtanultam dolgozni és tudom, hogy mit jelent a munka... a munka nem szegyen — ha jól megfizetik.

— Mik a tervei?

— Most benyujtom a legújabb szabadalmamat. Erre tényleg csak véletlenül jöttem rá, hogyan lehet megakadályozni, hogy a folyók télen ne fagyjanak be...

— De hiszen, ha azt a két szigetet leradírozzák a térképről, akkor az Ön tanulmánya szerint örök nyár lesz és akkor meg minek ez a szabadalom?

— Hígyje meg, én se bánám, ha ez az utóbbi szabadalmam céltalanná válna, bár már ott tartanék, de gondoljon csak arra, hogy huszonhárom milliárd dollár, képzelje el, hogy a földön élő összes emberek mindegyikének tízenöt dollárt kellene adnia és akkor volna együtt az az összeg...

A szomszéd asztalnál valaki hangosan kocogott a poharán.

— Fizetek... pincér... nem hallja...

A mérnök-pincér, aki örök nyarat akar a földre varázsolni, fáradt mosollyal lépett az ideges vendég asztalához, aki nem is sejtette, hogy a pincér, akinek most két lej borralalót adott, huszonhárom milliárd dollárról ábrándozik és a világot akarja megváltani. (fa.)

ahol orvosi kezelés alá vették. Az orvosi bizonyítvány szerint a rendőr husz napon belül gyógyuló sérülést szenvedett, liacsak a fejéből következőben komplikációk nem állanak be. Megállapította az orvosi vizsgálat azt is, hogy Stoiut súlyosan összerugdosták.

A paulisi csendőrség azonnal jelentést tett az ügyről az aradi csendőrpáncsnokságnak, amely szigorú vizsgálatot és nyomozást vezetett be. A kihallgatások alkalmával Janota Péter egyetemi hallgató és Janota Miklós főkönyvelő magukra vállalták a rendőr bántalmazását és vallomásukban azt mondták, hogy a rendőr kihívóan viselkedett, revolvert szegzett rájuk és ez háborította fel őket. Tanukként a társaságuk másik három tagját jelentették be. Ezzel szemben a többiek, akik a korcsmában tartózkodtak, azt vallották, hogy a rendőr nem provokálta a társaságot, amely beléjükötött és amikor elhagyta a korcsmát, utánament. A kihallgatások nyomán a csendőrség letartóztatta a főkönyvelőt és az egyetemi hallgatót, akiket az aradi csendőrpáncsnokságra szállították. Janota Pétert és Miklóst hatóság elleni erőszak és súlyos testi sértés vádjával terhelve ma délelőtt beszállították az aradi ügyészségre.

— Egy fegyverszállítmány kalandja Felsőausztriában. Linzből jelentik: A felsőausztriai Wels vasutállomáson a szociáldemokrata vasutasok bizalmiférfiai titkos fegyverszállítmányt találtak. A fuvarlevélen vadászfegyvereket és töltényeket tüntettek fel, azonban a ládákból katonai fegyvereket és acélhüvelyes töltényeket találtak. A többi ládát kitevő szállítmányt lefoglalták és a vizsgálat megindult. — Az éjszakai bécsi jelentések szerint a vizsgálat kiderítette, hogy valóban vadászfegyverekről van szó, amelyeket régi katonai fegyverekből alakítottak át. A szállítmányt ezért továbbengedték.

A KULISSZAK MESELIK.

B. KÁLMÁN SÁRI elbucuzott szépen az aradi közönségtől az Önagysága örangyalában és három nap múltán már vígan röptette a gyors délre. Görögország volt az utazás egyik célja s az ottani földrengések bizony kissé megdobogtatták az aradi hozzátartozók és jó barátok szívét. Ma azután április 30. keltezéssel, cifra bélyeges, görög levelező-lap érkezett szerkesztőségünkbe. B. Kálmán Sári írta, pompásan éri magát férjével együtt s jelenleg Athénben vannak. A művész, mint alkalmi riporter, a következő tömörséggel vázolta föl az eseményeket:

„Színház alig van Görögországban. Komoly művészet iránt nem fogékonv a görög nép, de vasárnap délután tízezer ember nézett végig a Stadionban atletikai mutatványokat. A Stadionban 50.000 ember fér el és a 10.000 nagyon kíváncsún látszott. Oly üres volt a Stadion, mint amikor Aradon egy Shakespeare darabot játszanak a prózai színészek a legnagyobb igyekezettel. A Stadion az ó-görög maradványok restaurálása és egy alexandriai görög bankár adománya. Az Akropolis fenséges, az élő szó sem tudja lefesteni, azt látni kell... Üdvözlettel Bingné Kálmán Sári.”

FÖLDES MIHÁLYT, a tegnap ismét szinpadra lépett művészembert a baráti üdvözetek ugyszólván elárasztották, sőt egy valaki táviratilag köszöntötte Budapestről. De aláírás nem volt a távirat alatt, az valahol benne maradt a drótkban. Találgatták, vajjon ki küldhette a figyelmes táviratot? Földes nagykomolyan kijelentette:

— Budapestről Hevesi Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója...
 — Honnan tudod? — kérdezték.
 Földes ingyem válaszolt:
 — Ismerem az írását...

SZENDREY MIHÁLY IGAZGATÓ néhánéa elmesél egy-egy kedves bohém történetet. A következőket Pestről hozta haza Szendrey:
 — A megboldogult Kiss József és Szomaházy István régen minden délután együtt kártyáztak. Kiss József arról volt híres, hogy állandóan veszített, de azért konok csökönyösséggel minden délután játszott. A kibic állandóan Ujházi Ede volt. Történt egyszer, hogy odajött az Orthonban levő asztalukhoz Molnár Ferenc, aki jókedvében szólítja meg Ujházit:

— Hogy vagy te igazi öreg bohém?
 Ujházi szabadkozva válaszolta:
 — Nem én vagyok az igazi öreg bohém, hanem Kiss József, aki épp most veszíti el a zsidótemplomi üléseit...

HETÉNYI D. ELEMÉR förendező az a hálátlan szerep, hogy a starjelölteket fogadja és elbírálja. Legutóbb, tegnap ismét belibeg egy kis hölgyike, Hetényi megkérdi:

— Mit óhajt, kicsikém?
 A kicsike lassacskán kicsitelpelte óhaját:
 — Színésznő szeretnék lenni, kérem szépen és noha kezdő vagyok, a mamám azt mondja, szépen énekelek...

Hetényi rutinnal, hamarosan elintézte a nőcskét:
 — Hozzon bizonyítványt erről a szomszédoktól is és akkor majd meglátom, hogy mit tehettek magáért...

AZ ALANT KÖVETKEZŐ futurista poénért nem vállalunk felelősséget:
 Győző Aliréd megkérdi Kunt:
 — Hogy vagy Dezsőkém?
 — Olyan jól, hogy semmi közöd nozza...

— Jövő héten itél a budapesti tábla Szántó Zoltán és társai ügyében. Budapestről jelentik: Nagy érdeklődés mellett folyik Szántó Zoltán volt népbiztos és társai kommunisztáperének táblai tárgyalása. A tárgyalás folyamán Gadó tanácselnök figyelmeztette a közönséget, tartózkodjon minden tüntető magatartástól. Ma csendben folytatták a tárgyalást, azonban a nagy anyag miatt csak a jövő héten kerülhet sor az ítéletre.

Rágalmazási perek egy aradi fizetésképtelenség körül.

Egy vállalati igazgató és egy ismert aradi ügyvéd összetűzése egy ezer dolláros kölcsönkövetelés miatt.
 (Arad, május 4.) Egy aradi nagyvállalat fizetési nehézségeivel kapcsolatban, érdekes rágalmazási perek indultak meg az aradi járásbírószágon. Egy hegyaljai vállalat igazgatója néhány hónappal ezelőtt felkért egy ismert aradi ügyvédet, helyezzen ki részére pénzt, megfelelő kamatozás mellett. Az ügyvéd működésbe is lépett és egy jóhírű aradi nagyvállalat részére ezer dolláros kölcsönt közvetített. A vállalat havi 17 dollár kamatot fizetett az igazgatónak, amit az meglepődéssel fogadott, annál is inkább, miután a cég akkoriiban a legjobbak közé tartozott.

Nemrég azonban beállott a fizetési nehézségek sorozata és az igazgató ijedten szaladt az ügyvédhez tanácsot kérni. Az ügyvéd ta-

nácsára azonnal felmondotta az ezer dolláros kölcsönt, de ekkor már késő volt, a cég nem tudott fizetni. És itt kezdődik a peranyag. Az igazgató beadványa szerint az ügyvéd nyíltan híresztelte a városban azt, hogy ő tudott arról, hogy a cég fizetési nehézségeivel küzd és ennek dacára közvetítette le a kölcsönt. Az ügyvéd sörtőnek találta magára nézve a híreket és rágalmazási pert indított az igazgató ellen, akinek levélben meg is írta tiltakozását. Az igazgató viszont a levél hangját találta sörtőnek és viszontvádat emelt rágalmazás címén az ügyvéd ellen. Beavatott körökben nagy érdeklődéssel várják a perek eldőlését, annál is inkább, miután a szembenálló felek Arad előkelő társaságának ismert tagjai.

ERZSEBET MOZGO TELEFON: 70.
 Mad. u. 5, 7 és 9 órák
 Erdélyben premier! Világláger!
 A modern nyugat és a misztikus kelet pompája:
„Fehér rabszolganó”
 Liane Haid, Vladimir Gaidarov és Charles Wanel
 D. u. rendes olcsó, este 9-tól 5 lejjel emelt helyárak
 Legközelebb: LON CHANEY. | Vasárnap d. e. 1/2-12-kor Matiné HARRY PIEL.

Vizsgálat az aradi vám-mizériák ügyében.

A kereskedelmi kamara és a Kereskedelmi Testület vezetői informálták a panaszokról Cristea főfelügyelőt. — Egy újabb vizsgálat fog dönteni a vámhivatal felfüggesztett főnökének sorsa felett.

(Arad, május 4.) Ma délelőtt folyt le a vizsgálat a vámhivatalban az aradi postavám körül panaszok ügyében Cristea bucuresti-i vámkerületi főfelügyelő vezetése mellett, akinek érkezéséről mai számunkban hírt adtunk. A vizsgálat nem végződhetett teljes eredménnyel és az inkább adatgyűjtő értekezletté módosult, mivel Bogdan bucuresti-i postavezér-igazgatósági felügyelő, akinek szintén részt kellett volna venni a vizsgálaton, nem érkezett meg Aradra, hanem ma reggel táviratban jelezte, hogy betegsége miatt kénytelen Bucarestben maradni.

Cristea vámkerületi főfelügyelő nykép ma csupán arra szorítkozott, hogy meghallgatta a kereskedők testülete révén előterjesztett panaszokat. A testület nevében Domán Sándor elnök és dr. Szöllösy Zsigmond főtitkár jelentek meg a vámhivatalban, de résztvevett az értekezleten több ismert aradi cég főnöke is. Az értekezletről kiszivárgott hírek szerint a legsúlyosabb természetű panaszok egyike az volt, amit a Némethi, Szenes és Schwartz-cég nevében terjesztett elő Szenes Henrik. A szóbanforgó cég tavaly december 5-én 28.000 lejt fizetett le a Manta-féle vámirodának előre, de áruját ennek ellenére nem vámozták el. A cég csak januárban tudott az áruhoz hozzájutni, de csak úgy, hogy feljelentéssel fenyegette meg a vámiroda vezetőjét. Sulyos volt a Hunpert és Goda szabó-cég panasa is Manta ellen, aki tudvalevőleg fel van függesztve jelenleg és csak egy újabb vizsgálat, amelyen majd Bogdan felügyelő is résztvesz, fog majd ügyében dönteni. Megjelent az ankéten a kereskedelmi és iparkamara képviselőjében Pacuraru Brutus főtitkár is, aki kifejtette a kamara amaz álláspontját, hogy Aradon nem szabad csupán egy, kizárólagos jogu vámirodának működni, hanem többre van szükség. Cristea vámkerületi főfelügyelő teljes mértékben magáévá tette azt az álláspontot és odanvitkozott, hogy maga is azon lesz, hogy Aradon több vámiro-

da működhessék. Szóba hozta ezután Pacuraru főtitkár azt, hogy azokat a kereskedőket, akik maguk akarnak vámolni, visszatartják Cristea itt is a kamara álláspontjára helyezkedett és utasítást adott arra nézve, hogy a kereskedők személyesen is vámolhatnak és az árut közjegyzői felhatalmazással ellátott alkalmazottaik is elszállíthatják.

Az értekezlet foglalkozott ezután a vámon levő és évek óta ki nem váltott csomagok ügyével és Cristea felszólította intézett a kereskedőkhöz, hogy csomagjaikat váltsák ki, mert különben azok árverés alá kerülnek.

Cristea vámkerületi főfelügyelő ma este elutazott Aradról.

Készülék

a tetszhalál megállapítására.

Galvanométer, amely a legkisebb elektromos kisugárzást is jelzi. — Egy angol orvos szenzációs találmánya.

Bécsből jelentik: Egy angol orvos, dr. Kentzie, olyan készüléket szerkesztett, amellyel teljes bizonyossággal lehet megállapítani, tetszhalott-e valaki. A készülék szerkezetének az az alapja, hogy az élő testnek elektromágneses kisugárzása a halál pillanatában teljesen megszűnik. Végtelenül finom galvanométert szerkesztett dr. Kentzie és ezzel a készülékkel a legesekélyebb elektromos kisugárzást is ki tudja mutatni. Ily módon meg tudja állapítani, hogy a halott valóban halott-e, vagy pedig csak a tetszhalottság állapotában van. Ha ugyanis a galvanométer a legkisebb kisugárzást jelzi, akkor már fennforog a gyanuja annak, hogy tetszhalál esetével állanak szemben. Ha azonban semminemű elektromágneses kisugárzást nem jelez a készülék, akkor nyugodt lélekkel el lehet temetni a halottat.

Dr. Kentzie legközelebb egy londoni orvosi társaság előtt bemutatja a tetszhalottságot kizáró galvanométerét.

APOLLO
 5-én szombaton 5, 7 és 9 órák

Bródy Sándor színműve nyomán
Lyon Lea
 Ivan Mosjoukine és Mary Philbin
 a főszerepben. Monopol Filmozentra
 Jegyelővét. 5 lejjel mérsékelten emelt helyárak.

Jön Maleccol: „Több mint generális”
 Vasárnapi Matiné: Virág a viharban. Fősz. Corinne Griffith, Milton Sils

Virágot az anyáknak!

Sokszorosítani és terjeszteni fogják az anyák „tizparancsolatát”. — Előkészültek az aradi Anyák Napjára.

(Arad, május 4.) Nagyarányu előkészületek folynak a május 13-án tartandó Anyák Napjára. Külföldi mintára ma összeállították az Anyák Napja tizparancsolatát, amelyet a város sokszorosítani fog és szétoszt május 13-án a polgárság között. A város vezetősége ugyanis elhatározta, hogy addig, míg a miniszterium országosan nem vezeti be ezt a szép szokást, Arad megkezdi az akciót és mindenben rendelkezésére áll az eszmét propagáló növevényeknek.

Az anyák tizparancsolata a következő: 1. Vasárnap végy át minden munkát anyádtól, hogy egy ünnepe legyen. 2. Tégy az asztalára és ablakába virágot. 3. Ha távol van tőled, írj pár sort és mellékelj virágot. 4. Érdeklődj, nincs-e közeledben egy szenvedő anya és ajándékozd meg, légy vele szemben figyelmes. 5. Ha anyád már nem él, menj ki a temetőbe és díszítsd fel sírját a tavasz mosolygó virágaival. 6. Ha tudsz egy idős, elhagyott nőt az Öregek Otthonában, keresd fel figyelemmel és ajándékozd meg. 7. Ne kérdezd, hogy másnak volna-e kötelessége ez a figyelem. 8. Ha az utcán látsz egy öreg, töpörödött anyát, nyujts át neki virágot. 9. Ha egy fáradt anyát látsz, siess segítségére és ne nézd, hogy ki ő. 10. Az Anyák Napján igyekezz mindenkint megnyerni a programnak: tiszteld anyádat.

A város vezetősége felhívja egyben az aradi kertészeket, bocsássanak ingyen virágokat az akció rendelkezésére, annál is inkább, mivel az Anyák Napja bevezetése egyben a virágkultuszt is fejleszti fogja, ami a kertészek forgalmát növeli.

Az örült csendőr rémte te.

Hat embert lőtt agyon a tébolyodott báta csendőr-örmester.

Mohácsról jelentik: Beszámoltunk arról, hogy borzalmas vérfürdőt rendezett a tolnamegyei Bata községben Kovács István csendőr-örmester, aki — a lefolytatott vizsgálat adatai szerint — szolgálati fegyverével először Hrasenitz Géza tiszthelyettest és annak feleségét lelőtte. Az örmester ezután a konyhába sietett, ahol az ott dolgozó szakácsnőt lőtte agyon. Amikor a kapun kiment, Délceg János csendőrral találkozott, ezt szintén lelőtte. Kovács a tömegvilkosság után a kocsmaiba ment és itt félliter bort ivott meg, majd a Hangya-üzletben szíven lőtte Bátor Ferenc üzletvezetőt. A tömegvilkosságról tudomást szerzett a báticaszéki csendőrparancsnokság, amely járőrt küldött ki a gyilkos elfogatására. Kovács menekült a járőr elől, rálőtt és miután lövései nem találtak, önmaga ellen fordította fegyverét. A lövöldözések folyamán összesen hat embert ölt meg az örmester, aki — mint a vizsgálat kiderítette — hirtelen elmezavarában követte el borzalmas tetteit.

SPORT

Románia—Belgium Davis Cup mérkőzés

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójától.) A Davis Cupért folyó küzdelmek tegnapi első napján dr. Lupp György a belga Ewbankkal került szembe, akit 6:3, 7:9, 7:5, 7:9 és 6:3 arányban legyőzve, megszerezte az első pontot Románia csapata részére. A második singleben Misu és a belga Iweins álltak szemben egymással. Misu az első szettet megnyerte 6:3 és 8:6 arányban, a harmadik szett 3:3 game állásban félbemaradt. A párost a nagy szélvihar megzavarta és megakadályozta a lejátszását, úgy, hogy az is a mai napra marad.

O Biróküldés. Az aradi biróbizottság a vasárnapi mérkőzésekre a következő birókat küldte ki: Gloria-CFR-pálya: Délelőtt 9 órakor Gloria-CFR ifj.—Tricolor ifj. bajnoki, vezeti: Fock Béla. Délelőtt 11 órakor ATE ifj.—Vointa ifj. bajnoki, vezeti: Matuz András. Délután 3 órakor Gloria-CFR comb.—Unirea I. barátságos mérkőzés, vezeti: Pálinkás Lajos. Délután 5 órakor Nagyvárad (Oradeamare)—Arad válogatott mérkőzés, vezeti: Temesvári biró; határbirók: Oravetz László és Pály Gyula. — AAC-pálya: Délelőtt 10

órákor AMTE ifj.—AAC ifj. bajnoki, vezeti: Kalmár Tibor. — Intelegerea-pálya: Délután 3 órakor Frontiera—Intelegerea II. oszt. bajnoki, vezeti: Szabolcsi János. — Tricolor-pálya: Délelőtt 11 órakor Tricolor—Victoria II. oszt. bajnoki, vezeti: Huszti Ferenc. — Unirea-pálya: Délelőtt fél 11

Maggi minden konyhában!

órákor Vulturul—Hakoach II. oszt. bajnoki, vezeti: Juhász Zoltán. — Olimpia-pálya: Délelőtt 10 órákor Unirea ifj.—Olimpia ifj. bajnoki, vezeti: Sensity József.

Schönberger Miksát elfogták Budapesten

A másfélmillió adóssággal Aradról megszökött bankdevizőrt egy budapesti előkelő szállodában felismerték és letartóztatták. — Schönberger beismerő vallomást tett.

(Arad, május 4.) Még ez év januárjában történt Schönberger Miksa, egy általánisan ismert aradi bank devizaosztály főnökének szenzációs szökése, amelyről annak idején az Aradi Közlöny adott hírt elsőnek. Schönberger Miksa — mint ismeretes — 1924-ben került az egyik legelőkelőbb aradi pénzintézetbe, ahol rendes, szorgalmas embernek ismerték. Jövedelme azonban nem bizonyult elégnék, dacára annak, hogy átlagosan 30.000 lejt keresett havonta. Szövetkezletbe fogott és összeköttetésbe lépett felesége nagynénjének férjével, Fleiszig Dezső szegedi posztókereskedővel, a halifaxi William Craptree & Co. magyarországi vezérképviselőjével, akitől árut kapott bizományba.

Az üzlet azonban nem sikerült úgy, ahogyan elgondolták. Nagyarányu kihitelezéseket végzett Schönberger, aki végül is észrevette, hogy az adóságok összecsaptak a feje felett. Nem számolt el a céggel, mire Fleiszig sürgette az elszámolás megkezdését és többszöri halogatás után kijelentette, hogy maga jön Aradra megvizsgálni a helyzetet. Ezt már nem várta be Schönberger, aki a pénzintézettől szabadságot kért azon a címen, hogy meglátogassa beteg édesanyját Timisoarán. A szabadságot megadták, azonban a devizafőnök nem Timisoarára ment, hanem ismeretlen helyre megszökött. A szökés nagy szenzációt keltett annak idején Aradon, ahol jólismerték Schönbergerét. A szökés nyilvánosságra kerülése után sorban ad-

ták be a bűnvádi feljelentéseket Schönberger ellen, aki körülbelül másfél millió lejjel károsította meg Fleiszigot és többi hitelezőit.

Schönberger ügyében ma szenzációs fordulat állott be, amennyiben — mint budapesti tudósítónk táviratozza — az aradi rendőrség körözőlevele alapján ma letartóztatták Budapesten. Budapesti tudósítónk jelentése így szól:

Az aradi rendőrségtől az elmúlt hónapokban átirat érkezett a budapesti főkapitánysághoz, a mellyel közölték, hogy Schönberger Miksa cégvezető, egy nagy aradi bank tisztviselője megszökött, miután egymillió lejjel megkárosította hitelezőit. A nyomozás megindult és a budapesti rendőrség megtalálta Schönberger Miksát egy előkelő budapesti szállodában, ahol álnéven jelentette be magát. Eleinte tiltakozott a letartóztatás ellen, de amikor látta, hogy minden tagadása hiábavaló, mert felismerék, megtört a bizonyítékok sulya alatt és beismerte, hogy azonos a megszökött Schönberger Miksával. Beismerte a nagyarányu sikkasztás elkövetését is, mire letartóztatták és átkísérték a törvényszék fogházába. Egyben táviratilag értesítették az aradi rendőrséget, felszólítva, tegye meg a lépéseket Schönberger kiadatása érdekében. Schönberger tehát már a budapesti törvényszék fogházának egyik cellájában ül, várva, míg kiadják az aradi hatóságoknak, ahol felelnie kell tettéért.

Földrengés pusztított Kisáziában is.

Konstantinápoly külvárosában több ház beomlott és sok ember megsebesült.

Konstantinápolyból jelentik: Tegnap hajnalban több erős földrengés rázkódtatta meg a várost és környékét. A földrengések centruma ezuttal Kisáziában volt, de a több másodpercig tartott rengések Konstantinápolyban is meglehetősen károkat okoztak. Különösen szenvedett a volt török fővá-

roshoz csatolt Tatavola városrészt és Peraban is elég jelentős károkat okozott a föld megmozdulása. Több ház összeomlott és számos ember megsebesült. Ebben a városrészben csaknem az összes épületek falai megrepedtek. A kisázsiai földrengés lefolyásáról közelebbi részletek hiányoznak.

A Reich-cég százszázalékosan elégíti ki hitelezőit

A tizenhárommillió tartozás fedezve van tehermentes ingatlanokkal, árukkal. — A cég egyik főnöke Budapestre utazott.

(Arad, május 4.) Reich B. Károly Fiai aradi nagykereskedő cég fizetésektelensége ma a legnagyobb szenzációja Arad gazdasági életének. A céget általában a legpontosabban fizetőnek és a legszolidabbnak ismerték és a legutóbbi napokig senkisé sem sejtette, hogy fizetési zavarokkal küzd. Az inszolvenciában hét aradi pénzintézet van érdekelve kisebb-nagyobb összegekkel. Közöttük csupán egynek van háromszázezer lejes követelésére jelzálogilag biztosított fedezete. Egyébként Reichék összes ingatlanai tehermentesek. Az intézetekkel szemben a cég mindig pontosan teljesítette fizetési kötelezettségeit, egyetlen váltólejárattal sem mulasztott el.

A fizetésektelenség bejelentésére úgy került sor, hogy egyik aradi pénzintézet tudomást szerzett arról, hogy a céget adóügyből kifolyólag egy-

millió lejes büntetéssel sújtották. Felhívták a cég tulajdonosát, hogy azonnal rendezze a banknál fennálló egymillió lejes tartozását. Minthogy a cég a felhívásnak nem tudott eleget tenni, a bank előjegyeztette magát a cég ingatlanaira. A cég tulajdonosa felkereste az összes aradi hitelezőket és közölte, hogy milyen fizetési nehézségek közé került. A hitelezők a legjobb indulattal fogadták a cég főnökét és előreláthatólag nem görditene akadályt a békés kibontakozás leirejötté elé. Az összes tartozások alig érik el a tizenhárommillió lejt amelynél jelentős fedezet van ingatlanokban, árukban és jó kintlévőségekben. A cég egyik tagja ma Budapestre utazott és remény van arra, hogy onnan nyer pénzügyi támogatást. Valószínűnek látszik, hogy a cég az összes hitelezőit száz százalékosan fogja kielégíteni.

Premier — Premier

Az
Elsülyedt flotta

gyönyörű tengeri
felvételekkel.

Matiné műsor
A kis gentleman
kacagató vígjátékok.

főszereplők:

Eszterházy Ágnes

és

Bernhard Götzke
mozisztárok legjobbjal.

Jön! Elga Brinett. Jön!
Tiltott csókok szigetében
Bob Dodi-val.

H I R E K.

Válság a vádlottak padján.

(Arad, május 4.) Színhely: a bíróság tárgyalási terme. Vádlott: ravasz, villogó tekintetű ember, fekete köpenybe van burkolva, csak az arca látszik ki. Olyan, mint egy vércse, de a rókához is hasonlít, s ha jobban figyelik, a hiéna sunyi rézését is felfedezhetjük pillantásában. Nem lehet tudni hány éves: negyven-e vagy száz? Arcából azt sem tudjuk megítélni, hogy férfi-e vagy nő. Amikor mosolyog, nőnek nézné az ember, ha komoly, olyan az arca, mint egy rablógyilkosé. A padokban a tanúk foglalnak helyet. Sok szomorú, szegény ember. Mindegyik félve és gyűlölettel nézi a vádlottat. A bíró: hatalmas, szélesvállú férfi. Csupa erély és energia, de amikor a vádlottal vitázik, bizonytalanság érzik ki hangjából.

Bíró: Neve?

Vádlott nem áll fel és alig mozdó ajakkal válaszol: Gazdasági Válság.

Bíró: Birái előtt tessék felállani.

Vádlott: Szolidáris vagyok barátaimmal és munkatársaimmal; ők is ülnék.

Bíró: Hány éves?

Vádlott: Amennyi Ön.

Bíró: Tessék világosabban beszélni.

Vádlott: Világosan beszéltem, érthető vagyok, mint egy természetkutató, ha mégsem értenek meg, az csak az önök véges eszét igazolja. Igen, annyi idős vagyok, mint ön... pardon, mint az ember. Már Neander-völgyében is nagy szerepet játszottam. Néha alszom egy-két esztendő, néha, kedvezőtlen konjunktura esetén megpróbálok egy-két tranzakciót lebonyolítani, de ilyen eredményes munkát, mint az utóbbi években, már ezernegyszáz esztendeje nem végeztem.

Bíró: Ön százezreket döntött nyomorba, öngyilkosságba, bünbe kergetett nagyon sok embert. Ön miatt éheznek az ártatlan gyermekek, ön miatt nincsen fejlődés, nincs munkaalom. Ön országokat pusztít el; a világot akarja tönkretenni.

Vádlott: Nem én vagyok a hibás. Miért ébresztettek fel ez előtt tizennégy esztendővel. Miért nem hagytak aludni, vagy unatkozni. Én békésen szunyókáltam, amikor ezerkilencszáz-tizenegyenben peregnél, ropogni, bömbölni kezdték a harminc és feles és negyvenkettes ébresztő-órák. Arcomba fröccsent a vér, fülembé zugott a halálhörgés: hát aludhattam tovább?... Elkövetkezett az én időm, mellém álltak barátaim, akik ha ügyesek voltak, meggazdagodtak, ha ügyetlenek, börtönbe jutottak, de én itt vagyok! Én élek! Engem nem lehet elcsukni. Nekem csak egy ellenségem van: A béke... De most szegény úgy el van gyöngyülve, hogy harcolni sem érdemes vele.

A bíróság visszavonult és rövid tanácskozás után elrendelte a Béke kihallgatását. A tárgyalást elhalasztották, mert a Béke nevű tanu jelenleg súlyos beteg és felgyógyulása egyelőre bizonytalan.

(p. g.)

— Az aradi lovastüzérezred új parancsnoka. Május 1-től Aradra helyezték Stinghe Demeter alezredest, akit az aradi 1. számú lovastüzérezred parancsnokának neveztek ki. Stinghe alezredes már át is vette az ezred parancsnokságát. Az alezredes idehelyezését örömmel fogadják Aradon, ahol már szolgált és ezen idő alatt mindenki szimpátiáját és nagyrabecsülését vivta ki.

— Az elzászi autonomisták pöre. Colmárból jelentik: Oriási érdeklődés mellett tárgyalja a bíróság az elzászi autonomisták pörét. Mint ismeretes, dr. Ricklin képviselőt, aki jelenleg vizsgálati fogságban van, azon a címen fogták perbe, hogy Elzászban a Franciaországtól való elszakadásra izgatott. A per érdekessége az, hogy tanunak Henri Barbusset és Stresemann német külügyminisztert is megidézték, akik azonban nem jelentek meg a tárgyaláson.

— Öngyilkos budapesti gabonabizománnyos. Budapestről jelentik: Deutsch Sándor gazdag gabonabizománnyost ma hajnalban megtaláltak holtan a Rózsadomb mellett. A vizsgálat szerint Deutsch a buzakontreménben szenvedett veszteségei miatt vetett véget életének.

Az aradi Lloyd és Kereskedelmi Testület fuziója

A két kereskedelmi egyesület összeolvad és diszes palotát épít a Tabajdi-uccában. — Megkezdődnek a fuzió tárgyalások.

(Arad, május 4.) Az aradi Lloyd Társulat választmánya Deutsch Andor elnöke alatt ülést tartott, amelyen megjelent az Aradi Kereskedelmi Testület vezetősége is. A két rokonérdeket képviselő egyesület vezetői már régebben foglalkoztak a gondolatokkal, hogy közös egyesületben fejtsék ki ezentúl működésüket. Ez az álláspont került a mai értekezleten tárgyalásra és a választmány részletes vita után arra az álláspontra helyezkedett, hogy a fuzió eszméjét rokonszenvesnek találja és felhatalmazta az elnökséget, hogy a Kereskedelmi Testület vezetőségével vegye fel a tárgyalásokat és készítse elő a fuzió kérdését.

Domán Sándor, a Kereskedelmi Testület elnöke bejelentette, hogy fuzió esetén a testület apportként behozza a Banca Romaneasca által a Tabajdi-ucca és az Erzsébet-körut sarkán megvásárolt telektömböt, amely rövid idő múlva a Kereskedelmi Testület birtokába kerül. A telek és a rajta eddig foganatosított építkezés értéke három millió lej és fuzió esetén az építkezést befejezik és diszes palotát emelnek a telekre. A nagyfontosságú tárgyalások a fuzió érdekében hamarosan megkezdődnek és remény van arra, hogy a kereskedők érdekeit védelmező két rokonintézmény egyesül, hogy közös erővel szolgálja kitűzött célját.

Nem szüntetik meg Aradon az ármaximálást.

Megtartják az ármaximáló értekezletet. — Drágább lesz a liszt, kenyér és a hus.

(Arad, május 4.) Beszámoltunk arról, hogy Dirlea Vazul városi gazdasági tanácsos javaslatot nyújtott be az állandó választmányának arravonatkozólag, hogy próbaképpen szüntessék be egy-két hónapra az ármaximálásokat. A beadványban kifejtette, hogy véleménye szerint ez az intézkedés az árak csökkenését fogja előidézni. A beadvány nem talált kedvező fogadtatásra illetékes fórumnál, miután a város vezetősége nem tartja megfelelőnek az időt arra, hogy az ármaximálásokat megszüntesse. Különösen áll ez most, amikor a bizottsághoz bejuttató kérvényekben áremelési tendenciákat lehet látni. Így egészen bizonyos, hogy a holnap délelőtt kitűzött ármaximáló ülést megtartják.

A holnapi ülésen — hivatalos információk

— Belgrád polgármesterhelyettese Budapesten. Budapestről jelentik: Ma délután ideérkezett Belgrád helyettes polgármestere, 17 városi tanácsossal, a főváros intézményeinek tanulmányozására.

— Ismét eltűnt egy aradi leány. Halász Lajosné aradi lakos jelentést tett a rendőrségnek, hogy Julia nevű tizenhét éves leánya nyomtalanul eltűnt. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Verekedés a bucuresti-i szociáldemokraták gyűlésén. Bucurestiből jelentik: A romániai szociáldemokrata párt tegnap este gyűlést tartott a Dacia-teremben. A gyűlés megkezdése előtt több kommunista munkás jelent meg a teremben, akik éles összetűzést provokáltak. A rendőrség a rendezavarókat előállította és megindítja ellenük az eljárást.

— Eljegyzés. Szitariu Ilie, rendőrkormányos és A brudán Annuska jegyesek.

— Az afgán királyt nagy pompával fogadták Moszkvában. Moszkvából jelentik: Az afgán királyi pár különvonaton Moszkvába érkezett. A pályaudvaron az afgán nemzeti himnusszal és az internacionáléval üdvözölték az uralkodópárt. Csicserin, Stalin és a végrehajtóbizottság tagjai diszorséggel jelentek meg az állomáson, a téren pedig diszszemlést tartottak. Délután az afgán király megtekintette a Lenin-mauzóleumot.

— Egy szegedi bankigazgató borzalmas öngyilkossága. Szegedről jelentik: Farkas Vince nyugalmazott főszolgabíró, a Kiskundorozsmai Takarékpénztár igazgatója, akit vakbélgyulladással és hashártyagyulladással ápoltak a szegedi kórházban, egy őrzetlen pillanatban kiugrott a kórház emeleti ablakából és meghalt. Az igazgató önkivüeti állapotban követte el tettét.

— Vakmerő betörési kísérlet Lipován. Länger Gyula lipovai (lippai) erdészeti főfelügyelő tegnap este családjával nem tartózkodott otthon és távollétüket egy eddig ismeretlen ember arra használta fel, hogy az ablakon keresztül behatoljon a lakásba. Szerencsére a főfelügyelő leánya egy cseléddel együtt hazaérkezett és megzavarta a betörőt munkájában. A menekülő ember feldöntötte az égő lámpát és csak a leányka lélekienlétének köszönhető, hogy nem keletkezett tűzveszedelem. A vakmerő betörő kézrekerítésére a csendőrség bevezette a nyomozást.

szertint — bizonyosra várható a liszt, kenyér és hus megdrágulása. A malmosok arra hivatkoznak, hogy a multhavi maximálásokat 900 lejes alapon végezték, míg ezen a héten már 1000—1100 lej volt a buza métermázsája. Ezért nem lehet fenntartani a jelenlegi árakat és kérik, hogy az emelkedések arányában adják meg az engedélyt a lisztrák emelésére. Ugyanez áll a kenyérré, amely automatikusan megdrágul a lisztrák emelése folytán, míg a Husiparosok Szindikátusa szintén a magas árakra hivatkozva, kér nagyobb mérvű áremelést. Az állandó választmány már jóelőre elhatározta, hogy a lehetőséghez képest azonban védeni fogja a fogyasztóközönség érdekeit és túlzott áremelkedéseket nem engedélyez.

UJARADI MOZGÓBAN

Szombat 9 órákor

Vasárnap 4, 6, 9 órákor

Heidelbergi legényélet.

Legremekb film énekbetéttel. Kibővített zenekarral. Május 9-10-én Hindu szremlék.

— Bürokráciai csodabogár érkezett az aradi városházára. Érdekes leirat érkezett ma a város vezetőségéhez a külügyminisztérium utján. Még 1923-ban egy illetőség megállapítása céljából Aradváros hivatalos átiratban kért felvilágosításokat a magyarországi Békés várostól, Takács András aradi lakos személyére vonatkozólag. A különböző minisztériumok utján, ma, öt év múlva érkezett meg a válasz. Közben új törvények szabályozták az egyes kérdéseket és a válasz feleslegessé is vált, azonban mindenesetre jellemző a hivatalos apparátus lassúságára, hogy öt évig kellett várni egy egyszerű átirat válaszára.

— Megkezdődött a szentgotthardi ügy vizsgálata. Hágából jelentik: A szentgotthardi ügy megvizsgálására kiküldött hármass bizottság megkezdte munkáját. Az ülésen Eric Colban, a Népszövetség leszerelési osztályának igazgatója is részt vesz.

— A zongorázás világrekordja. Londónból jelentik: Mac Bride manchesteri barzongorista harmadnapja, 65 óra óta zongorázik egyfolytában, amivel új világrekordot állított fel.

— Vörösmarty Margit gyilkosai a bíróság előtt. Prágából jelentik: Beszámoltunk arról, hogy az esküdtszék megkezdte Vörösmarty Margit gyilkosainak: Chlepetár János csehszlovák író és orvos, Mihalkó János agrárpárti titkár és Szikorszky újságíró bűnperét. A tárgyaláson a vádlottak sorban tagadták, hogy valami részük lett volna a gyilkosság elkövetésében. Mihalkó vádlott az egész tárgyalás alatt mosolygva ült helyén és állandóan forgolódott jobbra-balra, úgy, hogy az elnök rászólt, mondva, ne viselkedjen úgy, mintha a korcsmában lenne. A mai tárgyaláson az orvosi szakvéleményeket olvasták fel, amelyekben a vádlottakat teljesen épelméjűeknek deklarálják, kivéve Chlepetárt, aki részben terhelt. Szikorszky mai kihallgatása alkalmával beismerte részben bűnösségét, azonban újabb momentumokat nem közölt, amelyek az ítéletre fontossággal bírnának.

— Hétfőn lesz a Hatvány-ügy táblai tárgyalása. Budapestről táviratozzák: Nagy érdeklődéssel várják Budapesten Hatvány Lajos báró ügyének hétfőre kitűzött táblai tárgyalását. A vádat Dabasi Halász Lajos főügyész képviseli. A tárgyaláson, saját kérelmére, Hatvány is megjelenik. Valószínűleg csak másodnap kerül sor az ítélethozatalra, mivel az első napot a száz oldalt kitevő törvényszéki ítélet felolvasása fogja igénybevenni. A közönség erősen érdeklődik a tárgyalás iránt, azonban csak kevés jegyet adnak ki, miután a külföldi sajtó számos képviselője jelenik meg, közöttük a Daily Mail is. Hatványval egyébként a fogházban igen emberségesen bántanak. A fogházkönyvtár reorganizációjával bízták meg. Ézenkívül megengedték neki, hogy új regényén dolgozzék.

— Véres harc a portugál ellenforradalmárokkal. Lisszabonból jelentik: Tegnap éjjel 11 órakor a rendőrség leleplezte az ellenforradalmi komité titkos ülését. Számos tisztet elfogtak, amely alkalommal szabályszerű ütközet fejlődött ki géppuskákkal és fegyverekkel. Végül is a lázadók megadták magukat, amire bebörtönözték őket.

— Az aradi elmeorvász merénylő ápolói-
nak ügye a tábla előtt. A timisoarai (temesvári) tábla ma foglalkozott Bold Mihály és Mocuta János volt aradi közokmányi ápolók bűnpörével. A két ápoló — mint emlékeztetés — 1926. júniusában erőszakot követett el az aradi közokmányi elmeosztályán ápoló K. Ilonka aradi urileány ellen. A bestiális merénylet következtében a szerencsétlen leány áldott állapotba került és meg is szülte gyermekét. A leány közben felgyógyult s ekkor megnevezte szülei előtt merénylőit, akik ellen megindult az eljárás és a nemrégiben tartott fő tárgyaláson a törvényszék egyenként négy esztendei súlyos fegyházbüntetésre ítélte Boldot és Mocutát. A védő felelősségére a tábla elé került az ügy, döntésre azonban nem került sor, mert a védő előterjesztésére a tábla a bizonyítások kiegészítését rendelte el és a tárgyalást május 31.-re elnapolta.

— Az Aradi Anya- és Gyermekvédő Szövetség Strada Mocioni (Orczy-uccai) ingyen rendelőjét a Strada Gh. Popa (Ferdinand-u.) 7. sz. alá helyezte át.

— Az Arad és Vidéke Füszerkiskereskedők Szindikátusa folyó hó 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését a kereskedelmi és iparkamara nagytermében, melyre minden érdeklődőt szívesen lát az elnökség.

— Az erdélyi róm. kath. népszövetségnek ünnepi szentmiséje lesz folyó évi május hó 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az aradi Minorita templomban. Ezen szentmise folyamán a népszövetségi jelvények buzdító szavak kíséretében megáldatnak. A róm. kath. népszövetség aradi tagozatának tagjai tartásuk lelkiismeretbeli kötelességüknek ezen szentmisén teljes számban megjelenni. Népszövetségi jelvények beszerezhetők az egyházi műkereskedésben. Felkérjük a népszövetség tagjait, hogy esetleges lakásváltoztatásukat jelentsék be az egyházi műkereskedésben. Az elnökség.

— Az ujszentannai mozi elleni panaszos levél kapcsán, Nauner, a mozi tulajdonosa annak közlését kéri, hogy ő a maga részéről mindenkor megtett mindent, hogy a mozilátogató közönség igényeit kielégítse s ha történtek is hibák, azok nem az ő rovására írhatók fel.

— Dr. Lukáts Jenő gyermekorvos rendelőjét a Földes-palotába Str. Eminescu (Deák F. u.) 21. I. em. helyezte át. Rendel. d. e. 8-9 és d. u. 3-5. Telefon: 7-93.

— Felhívás. Felkérjük a 10.000 lejen felüli betéttel bíró t. feleinket, hogy a moratórium nyilatkozatok aláírása végett délelőtt 9-12 és délután 3-5 óra között intézetünknel sürgősen megjelenni szíveskedjenek, elhozván magukkal a betétkönyvecskét is. „Victoria” Takarékos Hitelintézet r. t.

— Makulatura papír, tiszta ujságpéldányok, csomagolási célra, 5 kilogrammos kötegekben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

A Bremen pilótái amerikai körútra indulnak

Wilkins kapitány hidroplánon repül a déli sarkra.

Washingtonból jelentik: A Bremen pilótái a Junkers 13 gépen Washingtonból ismét Newyorkba repültek, ahol a hatóságok ünnepi fogadtatásban részesítették őket. Este a Metropolitan Operában díszelőadást tartottak a tiszteletükre. A jövő hét közepén indulnak el a pilóták az amerikai körrepülésre, mely után

Ujfundlandon keresztül visszarepülnek Németországba. Az első állomásuk Chicago lesz.

A berlini jelentések szerint Wilkins kapitány, az ismert sarkutazó kétszemélyes hidroplánon a déli sarkvidék felkutatására repül. A kapitány két hónapra való életet visz magával.

„Négy gépkocsi halad a kultura országútján.”

Klebsberg nagy beszéde a magyar képviselőházban. — „Én nem leszek a kulturpolitikai fegyverletétől minisztere.”

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A képviselőház ma a kultusztervezet költségvetését tárgyalta. Klebsberg Kunó gróf kultuszminiszter nagy beszédet mondott, amelyben Kossútra és Széchenyire hivatkozott. Beszéde folyamán a következőket jelentette ki:

— Romániában, Jugoszláviában és Csehszlovákiában kiváló kulturpolitikások természetesen dolgoznak azon, hogy behozzák a távolságot, amellyel előttük állunk. Négy gépkocsi, a magyar, román, jugoszláv és a cseh halad most együtt a kultura országútján és ha az előhaladó magyart a többiek elhagyhatják, ki vállalja érte a felelősséget? Én erre nem vállalkozom, mert kulturpolitikai fegyverletétől minisztere sohasem leszek.

További beszédében a Kultuszminiszter az iskolák céljaira felvett összegek szükségességét hangsúlyozta és megcáfolta azt, mint-ha túlságosan nagy lenne a költségek. Kijelentette, hogy jövőre a néptanítók számát további kétezerrel kell emelni és megvalósítja a nyolcosztályos népiskolát, amelybe a rádiót és gramofont is bevezetik. Ezután az állami színházak programjával foglalkozott, majd azzal fejezte be beszédét, hogy a többi állam címerében oroszlánokat, sasokat és tigriseket találni, amelyek a harcosság jelképei, egyedül a magyar címer az, amelyben angyalokat, a békés munkásság és felvilágosodottság szándékait találni. A beszédet nagy tapsal fogadták.

Leleplezték a bécsi kémkedés rejtelseit.

Jugoszlávia részére lopták el az osztrák hadügyminisztérium mozgósítási terveit.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Amint előrelátható volt, a két hét előtt leleplezett bécsi kémkedési botrányról a lapok már semmit sem írnak. A hadügyminisztérium betörői, a mozgósítási parancsnok tolvajai jelenleg még a törvényszéki fogda lakói, azonban az ügy sohasem fog tárgyalásra kerülni, a hatóságok majd az első kiálló alkalommal futni hagyják a kémeket s az ügyet eltussolják. — Az osztrák kormány ugyanis nem akar újat huzni Csehszlovákiával, illetőleg Jugoszláviával, a letartóztatott kémek gazdáival. Beavatott helyről szerzett információ alapján az Aradi Közlöny bécsi szerkesztősége ma már pozitív tényként jelentheti, hogy a kémek a bécsi csehszlovák követség katonai attaséjának szolgálatában állottak és az ő megbízásából törtek be a hadügyminisztériumba. Ugyanakkor, amikor a bécsi államrendőrség a kémeket letartóztatta, a csehszlovák katonai attasé hirtelenül elhagyta Bécsset és Prágába utazott.

Megállapítást nyert, hogy a kémek a cseh-

szlovák katonai attasénak adták át az ellopott terveket, ebből a körülményből azonban téves volna azt a következtetést levonni, mintha a prágai kormány lett volna kíváncsi a kicsiny osztrák zsoldos hadsereg háború esetén amugy sem lényeges terveire.

Az osztrák vezérkar terveire Csehszlovákiának szövetségese, Jugoszlávia számára volt szüksége. Jugoszláviát már régen aggasztja az a körülmény, hogy háború esetén Olaszország osztrák területen, Karintián keresztül vonul fel és ezért fontos számára, hogy az osztrák vezérkar milyen intézkedéseket tervez erre az esetre. A csehszlovák katonai attasé az átvett titkos aktákat magával vitte Prágába, ahol a külügyminisztérium nyomában átadta a prágai jugoszláv követségnek.

A letartóztatásban levő kémek, akik eleinte azt állították, hogy Lengyelország szolgálatában állottak, bevallották, hogy a hirtelen visszahívott csehszlovák katonai attasé bérlete fel őket.

Jogerős ítélettel lehet csak kilakoltatni.

az aradi járásbírósa érdekes elvi döntése.

(Arad, május 4.) A kilakoltatások elrendelése, illetve végrehajtása körüli bizonytalan helyzet tisztázást nyert ma egy járásbírói határozat folytán. Ismeretes ugyanis a járásbírósnak az az elvi álláspontja, amely szerint csakis kivételes, olyan esetekben nyújt segítséget a kilakoltatáshoz, ha a kapott ítélet időközben jogerőre emelkedett, illetve, ha a döntés kilakoltatási kereset és nem felmondás következtében történt. Erre vonatkozólag aztán ma egy precedens is történt.

Müller János Calvin János-uccai háztulajdonos a hozott bírói kilakoltatási végzés alapján a kilakoltatás végrehajtása iránti keresettel fordult a járásbíróshoz Fodor Szeréna nevű lakója ellen. A kereset ügyével ma foglalkozott Costa dr. járásbíró és annak a körülménynek a megállapítása következtében, hogy az alperes felelőssége folytán az ítélet nem emelkedett jogerőre, a kilakoltatás elrendeléséhez nem járult hozzá. — Ezzel kapcsolatban írjuk meg, hogy a pénzügyigazgatóságon a májusi esedékesség alkalmával lényegesen kevesebb lakbér letételezés történt, mint az elmúlt esztendőben, aminek nyilván az az oka, hogy a lakók nagyrésze az új béremelés tekintetében megegyezett a háztulajdonossal, illetve kiköltözött a lakásból.

Készül az új büntetőtörvénykönyv.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kamarában tegnap délután ülésezett az a bizottság, amely az új büntetőtörvénykönyv előkészítésével van megbízva. A bizottság Pella professzor elnöke alatt működik és az a feladata, hogy véglegesen megszövegezze a törvényjavaslatot. Eddig huszonegy szakasz szövegezése készült el. A javaslat második szakaszát olyképen módosította a bizottság, hogy a régi büntetőtörvénykönyv alapján elítéltek teljesen élvezik az új törvény kedvezőbb rendelkezéseit annak életbeléptetésétől számítva. A törvényjavaslat 12. szakasza kimondja, hogy román állampolgár a külföldön elkövetett büncselekményért a román törvény alapján ítélendő el. A bizottság ezt a szakaszt teljesen törölte. A 18. szakasz a büntetések kiszabására vonatkozik. Közjogi büncselekményeknél a kényszermunka öt évnél fog kezdődni az eddigi tíz év helyett, a súlyosbított börtön három évnél, nem ötnél, mint eddig. A politikai büncselekményekért az új szövegezésben a bizottság kényszermunka helyett súlyosbított börtönbüntetést ír elő, a büntetés határidőjé azonban változatlanul maradnak. A bizottság folytatólagos üléseket tart és sorra veszi a törvényjavaslat összes pontjait.

Irodalom és művészet

* **Az aradi színház műsora.** Szombat: Farkas Lili vendégfellépte: Szép Heléna, operett. (A. bérlet.) Vasárnap délután 3 órakor: Farkas Lili vendégfellépte és a színház operettegyüttesének bucsuja: A legkisebbik Horváth-lány, operett. (Mérsékelt helyárakkal.) 6 órakor: Dr. Szabó Juci, vigjáték. (Mérsékelt helyárakkal.) Este 9 órakor: Farkas Lili vendégfelléptével és a színház operettegyüttesének bucsuja: Mesék az írógépről, operett. (Utolsó bérletnap. B. bérlet.)

* **Farkas Lili: Bob herceg.** Farkas Lili aradi urileány, a cluji (kolozsvári) Magyar Színház szubrettnadonája, ma ismét fellépett az aradi színpadon. Farkas Lili rendkívül sokat fejlődött minden tekintetben, különösen otthonosabban mozog a színpadon. A Bob herceg amúgy is hálás szerepét teljesen kiaknázta finoman iskolázott hangjának friss zengésével, fürge táncokésztségével és közvetlenül megnyerő játékkal. Farkas Lili látszólag még mindig hálás anyag a továbbfejlődésre és minden bizonnyal az erdélyi színpadok nem végleges állomása a fiatal művésznő karrierjének. A szép ház közönsége, amely csakis az ő tiszteletére gyűlt egybe, elhalmozta az ünneplés minden jelével és sokszor hívta a lámpák elé, de a nyílt színen is mindvégig forró tapsok kísérték a tehetséges Farkas Lili jelenéseit, akinek a hosszú idők távlatára után első fellépte kitűnően sikerült.

* **Az Iparos Otthon szombati műsoros estélyén fellépnek:** Mme. Heller Scherer, a hamburgi opera volt tagja, Lengyel Laci, Konopi Ervin, Mihály Stefi, Surányi Kitty, Nógrádi Böske, Dick Mihályné, Mangellusz Jolán, Weichelt Károly, Salámon György. Konferál Ágoston Zsigmond. A műsort Dick Mihály kíséri zongorán.

* **Az aradi színháziroda hírei.** Ma este a közönség nagy tetszése közepette lépett ismét az aradi közönség elé Farkas Lili tehetségében megizmosodva, mint befutott művésznő. Farkas Lili a debütálásánál is hatalmasabb meglepetéssel szolgált most, az akkor is nagyszerű képességei hatványozottan megerősödtek. Szárnyaló hangja, decens megjelenése, közvetlen játéka és egyénisége viszi az előadást. A Bob herceg után szombaton este az örökszép Offenbach-operettben: a Szép Helénában nyílik alkalom ünnepelni Farkas Lilit. A feleithetetlen melódiák, a görög mitológia finom szatírája még mindig frissek és Farkas Lili felléptével a Szép Heléna előadása nevezetes színpadi esemény lesz. Győzőnek színpompás szerepe Menelaus, Galettának Páris királyfi nagyszerű alakítása, Deési, Kun, L. Kiss Mariska. Olasz, egy Hetényi-tanítvány: Dancs Ica, Faludy és Joanovits visznek még vidám operettfigurákat a színpadra. Hetényi rendező a darabot. Gellért dirigál. Vasárnap két ízben is játszik Farkas Lili. Délután 3 órakor a szezon nagyszerű Zerkovitz operettjében: a Legkisebbik Horváth lányban alakítja a címszerepet. Mérsékelt helyárak mellett megy az előadás, hogy a közönség minden rétege is megtapsolhassa a színpadra lépett aradi urilányt. Farkas Lili kívül Fekete Irén, Betegh Béby, Szentgyörgyi Mária, Deésy Jenő, Győző Alfréd, ifj. Szendrey Mihály, Olasz Lajos és Kun Dezső játszanak főszerepeket a Legkisebbik Horváth-lányban. Este 9 órakor az operettegyüttes bucsuja keretében a Szomaházy-regény nyomán készült Békeffy-Lajthai operettben: a Mesék az írógépről-ben bucsuzik el Farkas Lili Arad közönségétől B) bérletben (utolsó bérletnap). — Pallay Mancsi, L. Kiss Mariska, Szepessy Edith, Galetta Ferenc, Győző Alfréd, ifj. Szendrey Mihály, Jávor Alfréd, Kun Dezső alakítanak még főbb szerepeket a darabban. — Délután 6 órakor közönségre a legpompásabb Fodor László vigjáték: a dr. Szabó Juci szerepel a színház műsorán mérsékelt helyárak mellett. Betegh Bébyvel a címszerepben, aki ugyszólván egymaga vitte sikerre annak idején a darabot. Szepessy Edith, Mészáros, Győző, L. Kiss Mariska a többi szereplők. A he nem váltott szelvénybérletek a színház visszatérése után a nyári szünet bármely előadására érvényesek.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Visszleszámitolási hitelt kaptak az aradi kisebbségi pénzügyintézetek.

A Banca Nationala megállapította a leszállított kamatlábakat.

(Arad, május 4.) A romániai kisebbségi pénzügyintézetek eddig meglehetősen mostoha bánásmódban részesültek a Banca Nationala részéről. A Nemzeti Bank eddig elzárta minden hiteltörést a kisebbségi pénzügyintézetektől és ez a politika erősen hátráltatta Románia pénzügyi stabilizációját. A napokban közöltük azt az örömdetes eseményt, hogy a Banca Nationala központi vezérigazgatósága végre belátta, hogy a konszolidáció érdekében feltétlenül szükséges, hogy a kisebbségi pénzügyintézetek olcsó hitelhez jussanak és elhatározta, hogy pénzügyi segítséget nyújt az erdélyi kisebbségi bankoknak. Tankov György, a Banca Nationala fiókjának vezérigazgatója ma értesítette az aradi pénzügyintézetek vezérigazgatóit, hogy a Banca Nationala központjának megbízásából a következő visszleszámitolási hiteleket bocsátja rendelkezésükre:

Aradi Polgári Takarékpénztárnak tíz millió lej, Aradi Általános Takaréknak nyolc millió lej, Erdélyi Hitelbanknak hat millió lej, Aradmegyei Takarékpénztárnak három millió lej, Arad-Csanádi Gazdasági Takaréknak

ket két millió lej. A bankok vezérigazgatói örömmel vették tudomásul Tankov igazgató közlését, mert a Banca Nationala első lépése reményt nyújt arra, hogy a kisebbségi bankok továbbra is támogatásban részesülnek.

Ezzel kapcsolatban írjuk meg, hogy az aradi pénzügyintézetek igazgatói a Banca Nationala tanácsstermében értekezletet tartottak, amelyen Tankov igazgató tudomására hozta a megjelenteknek, hogy a Banca Nationala központi igazgatósága végleges döntést hozott a kamatlábak leszállítására vonatkozólag. A határozat szerint, a betétkamat maximuma tizenkét százalék, a hitelkamat tizenhét százalék, a husz millió aluli alaptőkével bíró pénzügyintézetek visszleszámitolási kamatlába tizenhét százalék. Az értekezleten megjelent igazgatók informálták Tankov igazgatót, hogy Aradon a betétkamatok túlnyomóan a Banca Nationala által kívánt mértékűen vannak. A hitelkamatnál csupán a vidéki és hosszabb lejáratú anyag haladja meg a Banca Nationala által kívánt maximumot.

Ingyenrészvényeket adott a Lupeni Kőszénbánya. Huszonhét millió kinlevősége van az Urikányinak.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Az Urikány Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Rt. szombaton tartott közgyűlésén az igazgatóság előterjesztése alapján elhatározta a Sopronvidéki Kőszénbánya Részvénytársaságnak beolvastását. Az Urikányinak a Magyar Általános Kőszénbányával közös érdekeltsége volt eddig is a Sopronvidéki Kőszénbánya és a beolvastásnak az a célja, hogy a Sopronvidéki Kőszénbánya brennbergi bányászata által újabb termelési lehetőséghez jutva, megint közvetlen kapcsolódhassék az ország gazdasági munkájának vérkeringésébe. Ezért vette át az Urikányi a Magyar Általános Kőszénbánya érdekeltségét is és most a közgyűlés elhatározta a vállalat tényleges beolvastását. Az Urikányi tehát átveszi a Sopronvidéki Kőszénbánya összes cselekvő és szenvedő vagyonát és a Sopronvidéki 200.000 darab pengő névértékű részvényeit 100:1 arányban cseréli át saját 100 P névértékű részvényeire. A cseréhez összesen 2000 drb. Urikányi részvény szükséges, amelyet alaptőkeemelés nélkül szereznek be. Tekintettel arra, hogy a MÁK részvényérdekeltségének megszerzésével a részvények túlnyomó többsége már az Urikányi kezében volt, a cseréhez szükséges 2000 darab Urikányi részvényből csak elenyésző kis töredék fog a tényleges cserére felhasználtni. A csereművelet végrehajtását a Hitelbank vállalta és ő is szerezte be a cseréhez szükséges Urikányi részvényeket. A beolvastott vállalat részvényeit becsere után megsemmisítik. A közgyűlés elé terjesztett igazgatósági jelentés beszámolt arról, hogy a „Lupeni” Román Kőszénbánya Rt., amely 1925-ben a zsilvölgyi bányászatot s annak üzemét átvette és amelyben való érdekeltség az Urikányi vagyonának igen tetemes részét képezi, az elmúlt esztendőben is teljesen megfelelő eredménnyel dolgozott. Ez a társaság az elmúlt év folyamán eddigi 400 millió lej alaptőkéjét ingyen részvények kibocsátása által 590 millió lejre emelte fel. A vállalat bevezetéseit a modern bányatechnika legújabb vívmányainak tekintetbevételével tovább fejlesztette és minden előkészületet megtett, hogy termelését beálló szükség esetén lényegesen fokozhassa. A kiaknázott szénmennyiség az elmúlt évben 5.9 millió méterházsára rugott az előző évi 5.6 millió méterházsával szemben. — Az Urikányira eső osztalék pedig ugyanannyi lesz mint az előző évben. A vállalat 3,165.500 pengő bruttó bevétel mellett 2,433.360 pengő tiszta nyereséget ért el, melyből részvényenként 10 pengő osztalékot fizetnek. A mérlegnek érdekes tétele, hogy a 2.14 millió pengőre rugó kötvénytartozás és a hite-

lezők 8.8 millió pengő követelésével szemben az adósok több mint 27 millió pengővel tartoznak a vállalatnak. A vállalatokat terhelő adóteher súlyosságát mutatja, hogy az Urikányi adók és illetékek fejében 405.373 pengőt fizetett a múlt évben, amikor az összes egyéb költések, igazgatósági és felügyelőbizottsági tiszteletdíjak együttesen csak 316.762 pengőre rugtak, az összes kiadások 56 százaléka tehát közterhekre esett.

Mérlekedő lett a vállalatok adóinak kivétele

Méltányossági alapon folyik az adók megállapítása.

(Arad, május 4.) A vállalati és részvénytársasági adóbevallások benyújtásának határidejét — mint ismeretes — május hó elsejében állapította meg a pénzügyminiszter. A bevallások Aradon még április második felében nagyrészt megtörténtek, úgy, hogy már május első napjaiban meg is kezdhették működésüket a kivető bizottságok. A vállalatok és részvénytársaságok adóinak kivételét két speciális bizottság végzi Baleanu pénzügyi felügyelő, illetve Serb Sándor pénzügyi főtanácsos elnökelete alatt. Az egyes bizottságok naponta átlag 10—15 ügyben eszközölnek kivételést. Érdeklődtünk a kivetett adóösszegek aránya felől, mire azt a választ adták, hogy a bizottságok különös figyelemmel vannak a nyomasztó gazdasági helyzetre és az adókat méltányos alapon állapítják meg. Közlebbi adatokkal azonban nem szolgálhattak, mert erre vonatkozólag a minisztérium szigorú megtiltó rendeletet adott ki.

Zürichben 3.21, Párisban 15.8250 a lej

Helyi valutaárak. (Május hó 4.) **Kifizetések:** Berlin 39.37, Newyork 164.10, London 802.50, Páris 6.48, Milánó 8.69, Prága 4.87.50, Budapest 28.75, Zágráb 2.90, Bécs 23.14, Zürich 31.70. — **Áru:** Márka 39, dollár 163.50, angol font 800, francia frank 6.50, olasz lira 8.70, cseh korona 4.85, pengő 28.80, dinár 2.85, osztrák schilling 23.20, svájci frank 31.50. — **Pénz:** Márka 38.50, dollár 163, angol font 795, francia frank 6.30, olasz lira 8.50, cseh korona 4.80, pengő 28.60, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 31.

Zürichi tőzsdényítés. (Május hó 4.) Berlin 124.10, Amsterdam 209.30, Newyork 518.90, London 2532.25, Páris —, Milánó 27.32, Prága 15.38, Budapest 90.66, Belgrád 9.13.25. **Bucuresti** 3.21, Varsó 58.20, Bécs 73.02.50.

Zürichi tőzsdézárlat. (Május hó 4.) Berlin 124.10, Amsterdam 209.30, Newyork

518.90. London 2532.25, Páris —, Milánó 27.32, Prága 15.38, Budapest 90.66, Belgrád 7.13.25, Bucuresti 3.21, Varsó 58.20, Bécs 73.02.50.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Május hó 4.)
Devizák: Páris 6.44, Berlin 38.95, London 795, Newyork 162.60, Milánó 8.58, Zürich 31.35, Bécs 22.95, Prága 4.83, Budapest 28.75. —
Váltak: Napoleon 635, márnka 38.60, léva 1.17, török lira 0.83, angol font 790, francia frank 6.45, svájci frank 31.25, olasz lira 8.60, drachma 2.10, dinár 2.85, dollár 161.50, lengyel zloty 18.25, osztrák schilling 23, pengő 28.75, eseli korona 4.82.

= **Megegyezés a francia-román adósságok ügyében.** Londonból jelentik: A Financial News szerint megegyezés jött létre a francia-román háborúelőtti adósságok tekintetében és így francia részről semmi akadálya nincsen már a lej stabilizációjára szükséges román kölcsön kibocsátásának. A francia Nemzeti Bank most a német Birodalmi Bankot igyekszik rábírní a kölcsönben való részvételre, ami valószínűtlen addig, míg a román-német differenciákat el nem intézik.

= **A nagybankok a kamatláb ügyében megegyeztek a Banca Nationalával.** Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala megállapodott a nagybankokkal, hogy a kisebb pénzütezeteknek nyújtandó kölcsönöknél 12 százalékos kamatot számíthatnak 10 százalék helyett, mint azt a Banca Nationala ismeretes körlevele kívánta. A kamatokon kívül 2 százalék kommisszió díjat is engedélyeztek. Ezzel az intézkedésekkel remélhetőleg véget ér a nagybankok passzív rezisztenciája.

= **Piaci árak.** Burgonya 5—7 lej, hagyma 12 lej, tehénturó 20 lej, juhturó 48 lej, vaj 140—160 lej, alma 10—15 lej kilogrammonként, tojás 2 lej darabja, bab 10 lej, tej 8 lej, tejfél 40 lej literje, zöldség 4—6 lej csomója, uborka 10 lej darabja, saláta 1.50 lej fejenként. A baromfi-piac árai: sovány liba 160—180 lej, sovány kacska 120—140 lej, tyuk 100—130 lej, csirke 60—100 lej párja, kövér liba 200—230 lej, kövér kacska 100—130 lej darabja. Az állatvásár árai: marha 14—18 lej, borjú 25—28 lej, sertés 30—35 lej kilogrammonként élősúlyban. A gabonapiac árai: buza 1070—1100 lej, kukorica 700 lej, árpa 720 lej, zab 720 lej métermázsánként.

= **Az arany és ezüst új beváltási ára.** Az ipar és kereskedelemügyi minisztérium nemesfém-bizottsága a belföldi szükséglet fedezésére szolgáló tranzakciók tekintetében a következő hivatalos beváltási árakat állapította meg: arany 107.534 lej, ezüst 2787 lej kilogrammonként. Az új árak május 15-ig érvényesek.

Felelős szerkesztő: RETHY JOZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

OVAS.

Miután férjemtől, Macseán György asztalostól külön élek, érte semminemű anyagi felelősséget nem vállalok.

2506

Macseán Györgyné,
szül. Molnár Erzsébet.

Dr. Drechsler

rendelőjét

Str. Moise Nicoara (Petöfi-u.) 9.
helyezte át. 2526

NEULÄNDER JAKAB

orth. éttermét

Május 8-tól Str. Bratianu (Weitzer J.-u.) 11. sz. alá, főpostával szemben helyezte át.

Athenaeum 1—2 szám füzetek (röviden AF 1-2) Ára 54 Lei.

Ne koplalj, de légy karcsú!

A helyes táplálkozás szabályai

Melléklet: Teljes étlap kalóriatáblázattal

Tartalmából kiemeltük: A táplálkozás titkai. Sét a kalóriák birodalmában. De enni azért mégis csak kell... A normális testsúly. Izes ételek — kevés kalória! Táplálkozási bűnök, amelyekre van bocsánat. Az „ellenséges” ételek. Nagy mennyiség — kis táplálérték. Ha gyanusan molett... Éhezni nem szabad! stb. Rövidesen megjelennek a következő füzetek:

ÉLJEN IGYI! Hasznos tanácsok 20—70 éves férfiak számára arról, hogy miként őrizzék meg testük rugalmasságát. Ára 54 lei.

Az Athenaeum következő kettős füzet a dolgozó férfi számára nyújt értékes tanácsokat a helyes test- és egészségápolás szempontjából. Ez a kettős füzet is gazdag illusztrációkkal és eredeti fényképfelvételekkel jelenik meg, nélkülözhetetlen utalgaztíj lesz nemcsak a sportembernek, de minden férfinak, aki teste és egészsége ápolását fontosnak tartja

Szép gyermekek, boldog anyák, egészséges nemzedékek! A gyermek helyes ápolásának módszerei. Ára 54 Lei.

Az Athenaeum 5—6. számú kettős füzet a gyermek ápolásával, egészségének megőrzésével és fejlesztésével fog foglalkozni. A gyermekek, az anyák s az új egészséges nemzedék könyve lesz ez a gyönyörű fényképekkel és illusztrációkkal gazdagított füzet. — Az

ATHENAEUM SPORTKÖNYVTÁRA

1. SCHLOSSER IMRE: A MODERN FUTBALL. Ára 95 lei. 2. PÉCSI DANI Dr.: PING-PONG. Ára 82 lei. 3. FÖLDESSY JÁNOS Dr.: A MAGYAR VÁLOGATOTT FUTBALLISTÁK KÖNYVE Ára 95 lei. 4. GASPÁR JENŐ: ATLETIKA Sajtó alatt. 5. VADAS IVÁN: SPORTOLÁS, SZÉPSÉG, EGÉSZSÉG. Ára 61 lei. 6. FÖLDESSY JÁNOS Dr.: FUTBALLÉVKÖNYV 1927. Ára 82 lei. 7. GÖNCZ LAJOS: A TENNISJÁTÉK. (Sajtó alatt.)

8. MADZSARNÉ JASZI ALICE DR.:

A NŐI TESTKULTURA ÚJ UTJAI 170 lei.

Kaphatók minden könyvkereskedésben.

Osztrák osztályosorsjáték.

100.000 sorsjegy. 50.000 nyereség.

A sorsjegyek fele nyer.

Főnyereség 18¹/₂ millió Lei.

További nyereségek:

12.000.000 Lei

6.000.000 „

2.400.000 „

1.800.000 „

1.500.000 „

etc. etc. etc.

Össznyereségérték 220.000.000 Lei.

A nyereségek kifizetését az osztrák állam garantálja.

Rendeljen azonnal az 1. osztály kezdő húzásokhoz.

Huzás június 14—15.

Sorsjegyárak: 2197

1/2 Lei 800 1/2 Lei 400 1/4 Lei 200

Adolf Gaedicke & Co.

Wien, I., Kaipalast. Kai 47.

A menyházi Acsev.-villa szobái elő és utóidényre előjegyezhetőek

az Arad-Brád Ipari Részvény-Társaságnál (volt Acsev.) II. emelet, 4 ajtó.

Szobaárak: Földényben: kétágyas szoba 220 Lei
egyágyas szoba 140 Lei

2581

Elő és utóidényben 50% engedmény.

Kerékpárok:

„Wanderer”, „Göricke”, „Dürkopp”, „Continental” stb. legolcsóbb árért kedvező részletfizetésre is kaphatók Veres Lászlónál volt Boreo Beal-tér 47., a „Fekete bárány” vendéglővel szemben. Szakszerű javító műhely.

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Piata Avram Ianou Cimre ügyelni!
(Szabdság-tér) 10. szám.

Költözők közelemébe!

Ajánlok csaknem új, gyönyörű ebédlőt, hálót, szalonberendezést, szőnyeget, dísz tárgyakat és antik butorokat, mint igen kedvező alkalmi vételket.

SALGÓNÉ

bizományi üzlet

Str. Horia (Széchenyi-u.)

APRÓ HIRDETESEK.

AZ APRÓHIRDETESEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei, vastagabb betűvel 8. Illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szócig hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kívánt szavak alá húzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszhélyekkel ellátott kérdézköndésre válaszolunk. Aláíratok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HÁZASSÁG.

WIDÉKI, 40 éves intelligens nő némi hozományával férjhezmenne komoly uriemberhez. Teljes című levelet „Boldogság” jelígre az Aradi Közlöny kiadója továbbít. 2528

ALKALMAZÁS.

HÁZMESTER, ki románul és németül beszél, jó bizonyítvánnyal rendelkezik, felvétetik. Jelentkezni Haralamb igazgató, Marmorosch bank. 10502

MUNKÁSLÁNYOK felvétetnek Sárosy dobozgyár Str. Episcopul Radu (Magyar ucca) 5. 2462

GÉP- és kézi varrólányokat jó fizetéssel felvesz az Aradi Kötő- és Kötőszövőgyár r. t. 2503

LAKÁS.

IRODÁNAK uccai butorozott szoba kiadó. Str. Alexandri (Salacz-u.) 11a. 2514

KÜLÖNBEJÁRATU udvari szoba, elő és fürdőszobával kiadó. Cim Gheorghe Popa (Ferdinand) 8. ajtó 12. 2528

TISZTA butorozott szoba azonnalra kiadó. Str. Baritiu (Rákóczi-u.) 21., ajtó 3. 2530

EGY nagy szoba május 15-re kiadó. Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi) 50. 2533

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra **KIADÓ.** Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 1357

VÉTEL ÉSELADÁS.

FÜRDŐSZOBA berendezés megvételre kerestetik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadó-jába. 2524

GYÖNYÖRŰ VITRINEK, bélyeggyűjtemény, faragott diófa ebédlő, intarziás fotelek és székek, antik comódok, porcelánok, szőnyegek, aranyozott konsol, faragott szalónok, antik lámpák, diványok, divánvitrinnak, asztalok, ebédlőszékek, szekrények, 7 fiókos szekrény, antik órák, antik ágyak, függönyök, íróasztalok, fali etazserok, bőrönd, zongorák, rézágycak, bőrgarnitúrák, skunks boa stb. eladók. Szalóné bizományi üzlet, Strada Horia 1, Neuman-palota. 1000

VALÓDI perzsaszőnyegek, nagyobbak meg kisebbek olcsón eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 2527

KÜLÖNFÉLE hegyaljai óborok eladók. Horvát György, Szt.-Ana. 2517

VILÁGOS hálószoba butor eladó lakással vagy lakás nélkül. Cim Str. Miron Costin (Leiningen) 7. 2507

ANTIK ÉS MODERN butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcelánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományvba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Szalóné, Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadó-javaiában. 500

Allandó képkiallitás.

Varese Zoltán, Klammer Marianna, Neogrady Anna, Gaál Ferenc, Kümmerle Pál, Gy. Sándor József, Magyar-Mannheimer Gusztáv, Kőzdi-Kovács László, Nagy Vilmos, Czencz, Krupka Ferenc stb. neves festők műveiből. Olcsó árak. Kedves fizetési feltételek. **Freimann József, Arad, Str. Bratislau 9.**

Az utam meggazdagodáshoz a hamburgi államsorsjátékon

vezet keresztül, 85.000 sorsjegyből 6 osztályra osztva, 33.800 drb. nyereménnyel húznak ki, továbbá 8 nagy jutalom-nyeremény, úgy, hogy a nyeresre nagyon kedvező a kilátás.

Kisorsolásra kerül: **6 millió 223850 márka = 250 millió lej.**

Ilyen kedvező alkalmat, amikor ezzel a pénz-sorsjátékkal gyorsan vagyanos lehet jutni, különösen a mai időkben, ne mulassza el. 2275

Főnyeremények és nyeremények mártában:

500000	50000
200000	45000
120000	40000
100000	35000
80000	30000
70000	25000
60000	20000 stb.

L. oszt. sorsjegy ára listával és portóval együtt:

Márka	1/1 sorsjegy	1/2 sorsjegy	1/4 sorsjegy
	20.50	10.50	5.50
vagy Lei	800	400	200

A sorsjegy ára minden osztálynál ugyanaz. Hivatalos sorsjegy-érvezetet ingyen küldünk. A sorsjegyet előre-fizetés mellett szolgáltatjuk ki. Az összeget készpénzben, ajánott levélben, vagy postautalványon kérjük. A rendeléseket kérjük azonnal, legkésőbb május 15-ig a hamburgi állami osztálysorsjáték főgyűjtőhelyére; alábbi címre beiktudni:

Samuel Heckscher senr. Hamburg 51. Dammtorstrasse 14. Megrendelőlevel. Itt levágandó.

Küldjenek _____ sorsjegyet _____ márkáért.

Név: _____
Cím: _____
Postautalvány útján _____ Nem kívánt mellékelt készpénz ellenében) törlendő.

Primăria Municipiului Arad. Nr. 7.311—1928.

PUBLICATIUNE.

Se aduce la cunoștință generală, că pentru furnizarea pentru Uzinele comunale a 15.000 kgr. tuburi de fontă pentru presiune, in ziua de 2. Iunie 1928, ora 10 a. m. se va ținea licitație publică cu oferte inchise și sigilate in biurul Serviciului economic (Primăria etaj, Camera Nr. 104) in conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice.

Caietul de sarcini se poate vedea la Direcțiunea Uzinelor comunale Arad, in orele de serviciu.

Arad, la 30. Aprilie 1928. 2512 Serviciul economic.

Felix Gyógyfürdő

Nagy árengedmény!

1928 június 15-ig szobáknál és fürdőknél 30% az engedmény.

Elsőrangú étterem! Olcsó árak!

Pensiók napi 200 Leitől kezdve, beleértve elsőrendű szoba, fürdő és étkezés.

Allandó autobus és vonatjáratok Nagyváradról.

Allandóan nyitva!

Felix Gyógyfürdő

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyitott

Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 20—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Külön étterem! Polgári árak! Dreher söröcsarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!

METEOR ETERNIT TETŐFEDŐ PALA

vezérképviselője

Kornis Zsigmond

ARAD, Bulev. Reg. Ferdinand 4.

Telefon 9-18.

Bármely mennyiséget aradi raktárról is szállít.

Szalagfűrész

Kirchner-féle Ideal kettős csapággal, 80 centi kerék átmérő, keveset használva

ELADO.

Rónai István, Orczilvalva. 2508

Belvárosban

egy kétlakásos modern ház, elfoglalható 4 parkettás szobás és egy kétszobás lakással 650.000 lejért. A piacérhez közel egy magasiöldszintes magánház. átvehető 3 szoba, előszobás lakással. 350.000 lejért eladó.

Bővebbet „URANUL” Irodában. Városházával szemben. 2534

BERHÖZ

háromszoba előszobás elfoglalható lakással. 13 egyszoba konyhás lakással. 2 hálókamrával, évi 236.000 lei jövedelemmel. 1.000.000 lejért eladó.

Megbízott: György „Mures” Irodája, Strada Unrei 13. 15304

II VASAROLOK II

Olcsó gramofonokat, lemezeket és tárgyakat. Eladók: új motorkegélőket és segélymotorokat, rozsa villany, ók becsapódás, 1000 stb. és porcellán tárgyak, szakszereket, csatlakozásokat, külön árganzó is kapható „Motorica” Arad, volt Asztalos Sándor-utca 12. szám. 3052

Primăria Municipiului Arad. Nr. 8.545—1928.

PUBLICATIUNE.

Se aduce la cunoștință generală, că pentru furnizarea pentru Uzinele comunale a 15.000 kgr. tuburi de fontă pentru presiune, in ziua de 2. Iunie 1928, ora 10 a. m. se va ținea licitație publică cu oferte inchise in biurul Serviciului economic (Primărie, etaj Camera Nr. 104) in conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice.

Caietul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic in orele de serviciu.

Arad, la 30. Aprilie 1928. 2513 Serviciul economic.

Maculatura papir 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadó-jában.

Muzsai József

Arad, a színházzal szemben.

Tavaszi árjegyzéke:

	LEJ:
Tavaszi divatöltöny	1600—
Tiszta gyapjúöltöny	2450—
Govercoat divatöltöny	3150—
Féltöltő tavaszi	1950—
Divat-nister	2350—
Govercoat nister v. raglán	3500—
Fregoll-kabát	2100—
Gummikabát	860—
iskolaöltöny előírás szerint	1600—

D'vatszabós-g!

Nagy posztó raktár!